

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 51

KŁODZKO

**WYPADEK
PODCZAS
ZAWODÓW
W TWIERDZY.
SPRAWĄ
ZAJĘŁA SIĘ
PROKURATURA**
str. 5

FOT. DARIUSZ GDESZ

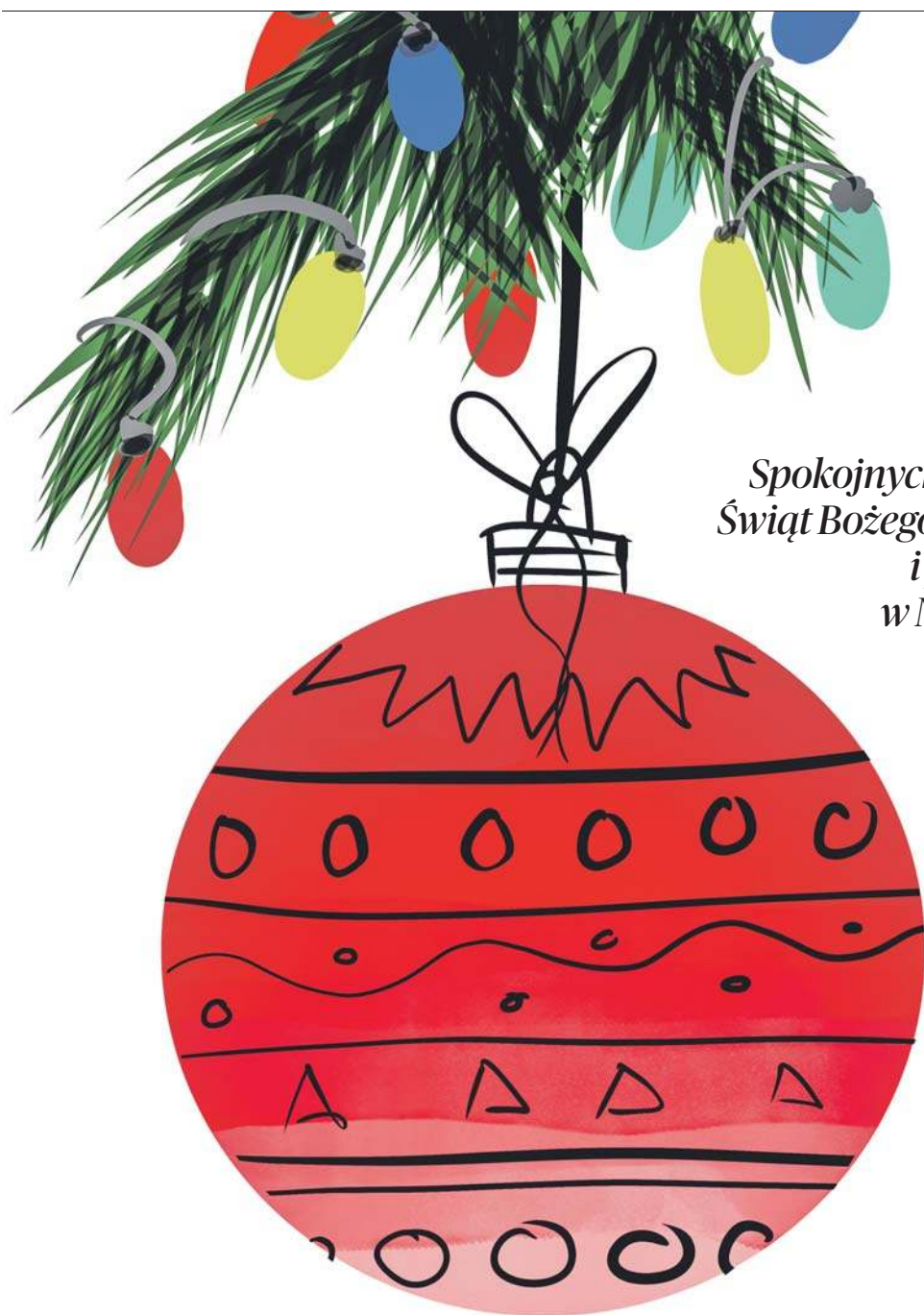
WAŁBRZYCH

Uroczystość z udziałem najważniejszych polityków. Wizyta premiera Donalda Tuska

Obchody 80. rocznicy
przyłączenia Ziemi Zachodnich
i Północnych do Polski. **str. 3**

FOT. PAMEŁ GOŁĘBOWSKI

*Spokojnych, radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
i pomyślności
w Nowym Roku
życzy
redakcja*

FOT. GETTY IMAGES

WAŁBRZYCH

Rada miejska
przegłosowała
uchwałę budżetową
na 2026 rok
str. 5

WAŁBRZYCH

Prokuratura Okręgowa we
Wrocławiu umorzyła śledztwo
dotyczące śmierci 16-letniego
Adama **str. 6**

ŚWIDNICA

Kto zgubił
marihuanę
w prokuratorze?
Policja szuka
właściciela **str. 7**

DOLNY ŚLĄSK

Czesi już przebijają
się przez góry. Kiedy
szybko pojedziemy
z Polski do Pragi?
Str. 9

Eliza
Gniewek-Juszczak

Paczka wspomnień

Przezroczysty worek szeleścił w rękach, a zawartość cieszyła, cokolwiek by tam nie było. Pamiętacie zakładowe paczki dla dzieci? Była czekolada, a raczej wyrób czekoladopodobny, choć smakował, jak margaryna z cukrem i odrobiną kakao, to miło rozpuszczał się w dłoni i ustach, zostawiając efektowne mazy na policzkach. A opakowanie zastępcze powiększało kolekcję papierków. Bywały też pudełka baryłek napęnlionych cierpkim alkoholem, który wylewałam, żeby zjeść prawdziwą czekoladę, z której były wykonane, ale że była gorzka, to jadłam z oporem. Były też czekoladki - monety.

Pamiętam, że okropne w smaku. Przy ściąganiu opakowania paznokcie wbijały się w brązową masę, a sztywne sreberko rwało się i nie chciało odkleić. W paczkach były też cukierki Buławka opakowane w czerwono-niebieskie sreberko. Zdarzało się, że jedna ze ścianek czekoladki była twarda, może scukrzona z upływu czasu, ale cała była pyszna.

Obowiązkowo były pomarańcze, zwykle po dwie. Od czasów paczek, przez wiele lat dorosłego życia nie kupowałam i nie jadłam ich, przekonana, że to owocowa pomyłka, bo są gorzko-kwaśne i zwyczajnie niedobre. Jakie było zdziwienie, kiedy spróbowałam. Okazało się, że wcześniej były sprowadzane jako niedojrzałe odmiany gorzkie. Jeszcze nie krzyżowało się odmian, w poszukiwaniu genów słodczy, były naturalne. Ale trudno było wtedy to docenić.

Dzisiaj lubimy pomarańcze i to najbardziej ze wszystkich cytrusów. Okazało się, że w listopadzie pomarańcze stanowiły 32,1 proc. zakupów, na drugim miejscu były mandarynki 21,4 proc. Na końcu znalazły się grejpfruty - 5,4 proc. Krajanki dawno nie ma, szkoda. Buławkę znalazłam w interecie. Nie chcę już sprawdzać, jak smakują czekoladowe monety. A baryłki dostaję od czasu do czasu, ale już nie zmuszam się do ich jedzenia.

POWIAT ZĄBKOWICKI

Osobówka kontra autobus

W poniedziałek, 15 grudnia, około godziny 9:30 w pobliżu miejscowości Osina Mała doszło do wypadku drogowego. Jak ustalili policjanci, 38 letnia kobieta kierująca samochodem osobowym marki Chevrolet uderzyła w autobus.

- Mieszkanka powiatu ząbkowickiego straciła panowanie nad autem, wpadła w poślizg i zjechała na przeciwległy pas ruchu. Tam doszło do zderzenia z autobusem, kierowanym przez 58 letniego mężczyznę - informuje podkomisarz Katarzyna Mazurek z Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich.

W wyniku wypadku poszkodowana została 38 letnia kierująca, którą ratownicy przewieźli do szpitala. Kierowcy autobusu nic poważnego się nie stało. W chwili zdarzenia 58 latek jechał sam. Karolina Kwiatek

BOGUSZÓW-GORCE

Agresja podczas interwencji policyjnej

16 grudnia po godz. 20 policjanci zostali wezwani do jednego ze sklepów przy ul. Staszica, gdzie awanturował się klient. Na miejscu funkcjonariusze zastali dwóch mężczyzn - 26 latka i 45 latka - którzy byli agresywni, pobudzeni i używali wulgaryzmów. Podczas interwencji obaj znieważyli policjantów

oraz naruszyli ich nietykalność cielesną, kopiąc funkcjonariuszy.

Dodatkowo przy starszym z mężczyzn policjanci znaleźli marihuanę. Obydwaj zostali zatrzymani i trafili do policyjnej celi. Usłyszeli już zarzuty znieważenia i naruszenia nietykalności policjantów oraz posiadania narkotyków. PG

Powstaje film o Edycie z Ziębic

Robert Migdał
Dolny Śląsk

Nagrała przeboje, które nuci cała Polska. „To nie ja!” - piosenkę, którą podbiła festiwal Eurowizji, „Jestem kobietą”, „Dotyk”, czy „Dumka na dwa serca”. Diva. Artystka, której nazwisko zna każdy Polak.

Seriał dokumentalny o Edycie Górniak, jednej z najbardziej uznanych polskich wokalistek, realizuje SkyShowtime.

- Dwuczęściowy film pt. „Edyta Górniak” ukaże historię tej niezwyklej artystki i podróż, która skromną dziewczynę z Ziębic zaprowadziła na światowe sceny. Film będzie miał premierę w przyszłym roku - informuje SkyShowtime.

- Tym razem przedstawiamy inspirującą opowieść o jednej z najważniejszych artystek polskiej sceny muzycznej - Edycie Górniak. Jesteśmy dumni, że możemy być partnerem w ukazaniu widzom jej niezwyklej drogi, kariery oraz codziennego życia, którego kulisy artystka odsłania w najnowszej dwuczęściowej pro-

dukcji dokumentalnej - mówi Kai Finke z SkyShowtime.

Film „Edyta Górniak” to ma być osobista, subtelna i wielowymiarowa opowieść przedstawiająca kulisy życia jednej z najważniejszych artystek polskiej sceny muzycznej.

Dokument zawiera unikatowe materiały archiwalne, które rzucają nowe światło na życie artystki i pozwalają spojrzeć na nie z nieznannej dotąd perspektywy. Edyta Górniak uznawana jest za jedną z najświetniejszych artystek polskiej sceny muzycznej. Karierę rozpoczęła jako artystka musicalowa, występując na scenach znanych polskich teatrów, a już w wieku 19 lat wystąpiła na nowojorskim Broadwayu.

Jej udział w pierwszym, historycznym dla Polski Konkursie Piosenki Eurowizji w 1994 roku i wykonanie piosenki „To nie ja!” zapoczątkowały niezwyklej karierę artystki w Polsce i zagranicą.

Jest laureatką wielu najważniejszych polskich i międzynarodowych nagród, wyróżnień i tytułów muzycznych oraz konkursów i festiwali.

FOT. JACEK ZYCH

SZCZAWNO-ZDRÓJ

Budowa żłobka miejskiego zakończona

We wtorek, 16 grudnia, uroczystie przecięto wstęgę przy nowo wybudowanym żłobku. Do pełnego uruchomienia placówki pozostało jeszcze dopełnienie formalności, a nabór maluchów ma rozpocząć się w marcu lub kwietniu 2026 roku.

Żłobek powstał przy ul. Mickiewicza, w pobliżu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Przyjaciół Przyrody.

Koszt wybudowania obiektu to około 10 milionów złotych, większość środków pochodziła jednak z dofinansowania. Ponad 7 milionów

z programu Polski Ład, do tego m.in. pieniądze z programu Aktywny Maluch.

Na uroczystym zakończeniu jego budowy pojawili się m.in. posłanka na Sejm RP Sylwia Bielawska, szefowie biur kilkorga parlamentarzystów z naszego terenu, wicewojewoda dolnośląski Artur Jurkowski, starosta powiatu wałbrzyskiego Leonard Górski, ks. proboszcz Tomasz Zięba oraz przedstawiciele różnych instytucji.

W żłobku przy ul. Mickiewicza będzie miejsce dla około 50 dzieci. PG

ZDJĘCIE DNIA

FOT. PAVEŁ GOŁĘBOWSKI

Setki osób wzięły udział w VI Charytatywnym Biegu Mikołajkowym na rzecz Wałbrzyskiego Hospicjum. Około 400 dorosłych uczestników pokonało trasę liczącą blisko pięć kilometrów, a kolejne 200 dzieci wzięło udział w krótkich biegach przygotowanych specjalnie dla najmłodszych. Pogoda dopisała, a tempo głównego biegu było imponujące - najlepsi zawodnicy ukończyli pięciokilometrowy dystans w mniej niż 20 minut. Najważniejszy był jednak cel charytatywny wydarzenia. Zbierano środki na działalność hospicjum oraz świąteczne paczki dla podopiecznych Polskiego Towarzystwa Opieki Paliatywnej w Wałbrzychu. PG

panorama
wałbrzyska

Nakład do 1500 egz.

SZEF REDAKCJI LOKALNEJ: Adrianna Szurman, a.szurman@gazeta.wroc.pl; BIURO OGŁOSZEŃ: Małgorzata Krause, tel. 502 499 983, malgorzata.krause@polskappress.pl; PRENUMERATA: tel. 71 727 62 37; DRUK: Polska Press Oddział Poligrafia, 41-203 Sosnowiec Miłowice, ul. Baczyńskiego 25a. WYDAWCA Polska Press Sp. z o.o. ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10. PREZES ZARZĄDU POLSKA PRESS GRUPY Zenon Nowak. PREZES MAKROREGIONU Robert Glinkowski. PROJEKT GRAFICZNY Tomasz Bocheński. WYDAWCA Jacek Drumowicz

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.polskatimes.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

Paraliż kolei przez zepsuty pociąg

Adrianna Szurman,
Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Pasażerowie podróżujący 16 grudnia pociągami po linii kolejowej łączącej Szklarską Porębę z Wrocławiem musieli się uzbroić w cierpliwość. Opóźnienia pociągów dochodziły do ponad godziny. Wszystko przez uszkodzony skład stojący przy dworcu w Wałbrzychu.

70 minut po planowanym odjeździe, o godz. 10.42, skład InterCity, który blokował tor na stacji Wałbrzych Miasto, w końcu ruszył, jednak wcześniej pasażerowie próbujący dostać się do Wrocławia i Jeleniej Góry utknęli m.in. na stacji Wałbrzych Szczawienko.

- Marzliśmy, czekając na jakikolwiek pociąg - mówiła jedna z pasażerek Kolei Dolnośląskich. Mieszkanka Wałbrzyska miała dotrzeć do Wrocławia około godziny 10, jednak nadal oczekiwała na transport.

Utrudnienia spowodował pociąg IC Fredro z Warszawy Wschodniej, który zatrzymał się

na stacji Wałbrzych Miasto i nie mógł ruszyć z powodu awarii drzwi. Z uwagi na prowadzone prace torowe i wyłączenie jednego z torów, pozostałe składy nie miały możliwości ominięcia uszkodzonego pociągu.

- Trwało rozlokowywanie pasażerów z uszkodzonego składu. Problem wynikał z faktu, że na stacji Wałbrzych Miasto czynny był tylko jeden tor, a drugi został zablokowany przez pociąg IC Fredro jadący z Jeleniej Góry do Warszawy Wschodniej - informowało Biuro Prasowe PKP Intercity.

Opóźnienia pociągów z Wałbrzyska sięgały 70 minut. Ruch miał zostać wznowiony po odholowaniu uszkodzonego składu do Świebodzic. Znaczne problemy na linii Szklarska Poręba - Wrocław Główny potwierdził też regionalny przewoźnik.

„Wystąpiła przerwa w ruchu na odcinku Wałbrzych Szczawienko - Wałbrzych Fabryczny z powodu defektu pociągu Intercity nr 6142. Na tym odcinku uruchomiono zastępczą komunikację autobusową. Za utrudnienia przepaszaliśmy” - podano na stronie Kolei Dolnośląskich.

FOT. ADRIANNA SZURMAN

GLUSZYCA

Oszuści wyczyścili konto bankowe

Młody mężczyzna stracił 80 tys. zł. Oszuści przekonali go, że są pracownikami banku, którzy chcą mu pomóc.

Z ustaleń policji wynika, że 11 grudnia do mieszkańca Głuszycy zadzwoniła osoba podająca się za pracownika banku, informując o rzekomo zaciągniętym na jego dane kredycie.

- Rozmówca straszył utratą pieniędzy i przekonywał, że jedynym sposobem „zabezpieczenia środków” jest natychmiastowe działanie. Oszust pozostawał z pokrzywdzonym w stałym kontakcie telefonicznym. Instruował krok po kroku: jak zachowywać się w banku, co

mówić pracownikom, kiedy rozłączać połączenie, gdzie się pójść i jakie czynności wykonać - opowiada Agnieszka Głowacka-Kijek z wałbrzyskiej policji.

I dodaje, że przestępcy powoływali się na współpracę z policją, Narodowym Bankiem Polskim i mówili, że sprawa jest monitorowana.

- W wyniku manipulacji mężczyzna zaciągnął kredyt w banku, wypłacił gotówkę i przekazał pieniądze za pośrednictwem bitomatu. Dopiero po czasie zorientował się, że padł ofiarą przestępstwa i skontaktował się z bankami i policją. ASZ

WYDARZENIE WIZYTA PREMIERA DONALDA TUSKA W WAŁBRZYCHU

Uroczystość z udziałem najważniejszych polityków

Paweł Gołębiowski
pawel.golebiowski@polskapress.pl

Na wałbrzyskie obchody 80. rocznicy przyłączenia Ziemi Zachodnich i Północnych do Polski zjechali politycy i samorządowcy z premierem Donaldem Tuskiem na czele.

Zaczął się w niedzielę 14 grudnia mszą św. w intencji pokoju i pojednania w kolegiacie św. Aniołów Stróżów. Główna część wydarzenia pod hasłem „Tu jest Polska”, które patronatem objęły: marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska oraz minister kultury Marta Cienkowska, miała jednak miejsce dzień później - 15 grudnia w Centrum Nauki, Kultury i Sztuki Stara Kopalnia.

Zjechali tam politycy, samorządowcy, przedstawiciele różnych instytucji. Wiele z nich to osoby, które w Wałbrzychu ogląda się przeważnie w telewizji czy na pierwszych stronach gazet. Przyjechał również prezes Rady Ministrów Donald Tusk.

Premier wspominał, że to właśnie tu rodziła się Polska, wtedy Polska Piastowska. Także o tym, że obecnie region rozwija się bardzo dynamicznie, w tym jego rodzinny Gdańsk oraz Wrocław są wśród najlepiej rozwijających się miast w Europie.

- Będziemy bezwzględnie egzekwować poczucie równości, uzasadnioną potrzebę równości, także tu na ziemiach zachodnich i północnych. Nie żeby komuś coś odebrać. Tylko żeby każdy dostał dokładnie tyle samo troski, tyle samo pozytywnej energii, tyle samo pozytywnych decyzji, które zależą między innymi od mojego rządu. Mogę wam z czystym sumieniem i pełnym przekonaniem obiecać, że rok 2026 będzie wyrównaniem tych możliwości, wyrównaniem tych szans, wyrównaniem pomocy tam gdzie ona jest niezbędna. Tak, żeby nikt nigdy nie mógł powiedzieć, że ziemie odzyskane są ziemiami zapomnianymi przez kogoś kto dysponuje decyzjami, pieniędzmi, środkami - zapewniał co do przyszłości premier Tusk.

O historii regionu wspominał prezydent Wałbrzyska Roman Szelemej, także Olga Tokarczuk, laureatka literackiej Nagrody Nobla.

FOT. UM WAŁBRZYCH

Ważnym punktem uroczystości było podpisanie Deklaracji Piastowskiej

Premier na otwarciu wystawy „Fenomen architektoniczny Ziemi Zachodnich i Północnych”

Tokarczuk mówiła m.in. o ludziach wychowywanych w różnej tradycji, różnej kulturze, którzy przyjeżdżali po II wojnie światowej na Ziemię Zachodnią. Mieszkańcy centralnej Polski, Kresowiaczy, Żydzi, Ukraińcy, Romowie, Grecy Macedończycy, repatrianci z Francji Belgii, Niemiec.

- Ta mieszkanka ludów, ten tygiel językowy, kulturowy, religijny, mentalny, wykształcił

Będziemy bezwzględnie egzekwować poczucie równości, uzasadnioną potrzebę równości - powiedział premier

swój własny rodzaj tożsamości - wyjaśniała noblistka.

O idei i genezie obchodów 80-lecia przyłączenia Ziemi Zachodnich i Północnych do Polski opowiedzieli też: minister Tomasz Siemoniak, prof. Paweł Kowal oraz posłanka Sylwia Bielawska.

Ważnym punktem uroczystości było podpisanie Deklaracji Piastowskiej. Organizatorzy podkreślali, że podpisana deklaracja jest wyrazem wspólnej troski o przyszłość, połączonej z poszanowaniem historii regionu. Dokument ma zobowiązywać do kultywowania pamięci o przeszłości, umacniania dialogu społecznego oraz rozwijania współpracy między poszczególnymi częściami kraju.

Po oficjalnych wystąpieniach, występach - m.in. Zespołu Pieśni i Tańca „Wałbrzych”, na zakończenie, gościom zaprezentowano wystawę „Fenomen architektoniczny Ziemi Zachodnich i Północnych”. Prezentowane tam fotografie pokazują, jak piękna, różnorodna i bogata była - i jest, architektura tych ziem: od powojennej odbudowy, przez modernistyczne wizje, po współczesne realizacje.

Ziemie Zachodnie i Północne to tereny, które po II wojnie światowej na mocy ustaleń konferencji w Jałcie i Poczdamie w 1945 roku zostały przyznane Polsce. Obejmują m.in. Śląsk, Pomorze Zachodnie oraz Warmię i Mazury.

Wjazd do Wrocławia mocno spowolniony

Jerzy Wójcik
Dolny Śląsk

To nie będzie łatwy czas dla kierowców korzystających z węzła bielańskiego. Na rok zamknięto fragment drogi krajowej 35, a jej objazd prowadzi autostradą A4. W gorącym, przedświątecznym okresie, ciężko będzie tamtędy przejechać bez korków.

Od końca listopada rozbudowywane jest rondo na drodze DK35 Wałbrzych - Wrocław, w okolicach Tyńca Małego. Duży zakres prac, wymusił zamknięcie dwóch zjazdów z tego ronda. Nie można jechać w stronę Tyńca Małego i - co znacznie ważniejsze dla ruchu tranzytowego - drogą nr 35 w stronę centrum handlowego w Bielaniach Wrocławskich.

Zamknięty fragment drogi zlokalizowany jest pomiędzy dwoma rondami:

- pierwsze krzyżuje się z ul. Tęczową na Bielaniach Wrocławskich (w pobliżu stacji Shell),

- drugie to skrzyżowanie z ul. Wrocławską biegnącą do Tyńca Małego.

Fragment drogi krajowej nr 35 Wałbrzych-Wrocław, który został wyłączony z ruchu w obu kierunkach

I właśnie na tym drugim rondzie, toczą się prace, z powodu których trzeba było zmienić organizację ruchu. Inwestorem jest Powiat Wrocławski, a rozbudowa ronda ma na celu usprawnić skomunikowanie obszarów Podstrefy Wrocław - Kobierzyce TSSE Euro Park Wisłosan, gdzie ruch pojazdów ciężarowych był coraz większy i nie można było dłużej czekać z rozbudową.

Droga zostanie tutaj poszerzona na wlotach na rondo, a także będą dobudowane specjalne bypasy dla niekolizyjnych kierunków, by kierowcy nie musieli wjeżdżać na samo rondo, jeśli mają je opuścić pierwszym zjazdem.

Te prace prowadzi firma Berger Bau i docelowo potrwać one aż do IV kwartału 2026 roku, z etapowaniem. O ile pierwszy etap nie wprowadził dużych

utrudnień, to już drugi - rozpoczęty pod koniec listopada - wymusił szereg zmian i znacząco zwiększył ruch na węźle bielańskim autostrady A4.

- Całkowicie zamknięty jest ponad 1,5-kilometrowy odcinek drogi krajowej nr 35 pomiędzy Bielaniem Wrocławskimi a Tyńcem Małym - informuje Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. - Objazd tego fragmentu prowadzi drogą

Trwa rozbudowa ronda na drodze krajowej. Wprowadzono objazdy, które zwiększyły ruch i spowodowały korki na węźle bielańskim

S8 i autostradą A4, do węzła bielańskiego. Apelujemy do kierowców o ostrożność - dodaje GDDKiA.

Ten apel jest jak najbardziej zasadny, bo przed węzłem bielańskim, od strony węzła Wrocław Południe, bardzo często tworzą się teraz zatory. Kierowcy, którzy się zagapiają, muszą hamować na ostatni moment. Dodatkowo zmieniono nieco organizację ruchu na samej A4. Dotych-

czasowy pas awaryjny (skrajny prawy), został zamieniony na pas do skrętu w prawo i choć biała, ciągła linia jest skreślona i pojawiły się żółte strzałki, nie wszyscy na czas zwracają na to uwagę.

W gorącym, przedświątecznym okresie, gdy ruch od strony granicy z Niemcami, w kierunku Górnego Śląska, będzie coraz większy, zatory w tym miejscu mogą się tylko wydłużać.

Tłumy biegaczy przyjadą na zawody

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Znany jest już termin przyszłorocznej edycji Toyota Eko Półmaratonu Wałbrzych. Ta ogromna impreza biegowa należy do największych wydarzeń sportowych organizowanych na Dolnym Śląsku.

Wałbrzyski bieg uliczny rozpocznie się 5 września 2026 r. startami towarzyszącymi, a główną rywalizację zaplanowano na 26 września.

To wtedy w Wałbrzychu będzie walczyć tysiące miłośników biegania, którzy zjadą tu

z całej Polski i z zagranicy. Tak jest co roku. Do minionej, 25. edycji Półmaratonu Wałbrzych zgłosiło się 3550 biegaczy, a ostatecznie dystans półmaratonu i biegu na 10 km ukończyło blisko 3200 osób.

Dla startujących w tego typu zawodach ważna jest wspaniała trasa, świetna organizacja, doskonała atmosfera, a także to, że Toyota Eko Półmaraton raz kolejny został włączony do Korony Półmaratonów Polskich oraz Korony Półmaratonów Dolnośląskich. To duże wyróżnienie.

Zapisy do 26. Toyota Eko Półmaratonu Wałbrzych ruszą na początku 2026 roku.

Tak startowano do 25. Toyota Eko Półmaratonu Wałbrzych

Lokalni Griswoldowie dołożyli światełek

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Jak zapowiadali, tak zrobili. Griswoldowie z Wałbrzycha każdego roku dostarczają radości mieszkańcom przygotowując najbardziej rozświetloną iluminacją posesję w mieście.

Jeszcze w 2023 roku w rozmowie z redakcją wałbrzych.naszemiasto.pl mieszkańcy ul. Wrocławskiej zapewniali, że bożonarodzeniowych światełek na posesji będzie dwa razy tyle. I chyba się udało! Od lat budynek nr 74 jest najbardziej oświetlonym świątecznie obiektem w całej okolicy.

A wszystko z miłości do Świąt

A skojarzenia z Griswoldami są jak najbardziej na miejscu. Właściciele dekoracji przyznają, że to właśnie kultowa komedia zainspirowała ich do przeniesienia tego co na ekranie, do prawdziwego życia. Jak pomyśleli, tak zrobili i dzisiaj znowu cieszą sąsiadów. Ale nie tylko. W rozmowie z naszą redakcją podkre-

ślali, że chcą też przyciągać do Wałbrzycha turystów, którzy tak jak oni kochają Boże Narodzenie.

Przypomnijmy, że w świątecznej komedii, Chavy Chase wcieli się w rolę głowy rodziny Clarka Griswolda, który na Boże Narodzenie oświetla swój dom 25 000 światełek. Jego dzieło widać nawet z kosmosu! Wałbrzyscy Griswoldowie zapowiedzieli, że będą mieć dwa razy tyle światełek, co ich idol i nawet jeśli jeszcze tyle ich przy ul. Wrocławskiej nie świeci, to z pewnością niewiele brakuje do tego rekordu.

Najbardziej rozświetlona posesja w mieście

Griswoldowie z Wałbrzycha zapowiedzieli, że będą mieć 50 000 światełek

Wypadek podczas zawodów w Twierdzy Kłodzko. Sprawą zajęła się prokuratura

Michał Perzanowski
michal.perzanowski@polskapress.pl

Dwie osoby zostały ranne podczas ogólnopolskich zawodów ratowniczo-taktycznych, które odbyły się na terenie Twierdzy Kłodzko. Do wypadku doszło w trakcie jednego z ćwiczeń, podczas którego wykorzystywano amunicję ślepa i hukową.

Do zdarzenia doszło w sobotę, 29 listopada, podczas wydarzenia „WINTERTIDE 2025” organizowanego przez firmę Projekt K9 Med. To manewry sprawdzające umiejętności ratowników w warunkach zbliżonych do pola walki - w trudnym terenie, przy ograniczonej widoczności i pod presją czasu. Pod koniec listopada ćwiczenia odbywały się w Twierdzy Kłodzko, na obszarze wyłączonym z ruchu turystów.

Jak poinformowali organizatorzy, w trakcie realizacji jednego z zadań doszło do użycia amunicji ślepej/hukowej. Jednak w wyniku ich użycia obrażeń doznały dwie osoby biorące udział w ćwiczeniu.

- Na miejscu natychmiast udzielono poszkodowanym niezbędnej pomocy, a następnie powiadomiono pogotowie ratunkowe oraz policję. Zabez-

Zawody ratowniczo-taktyczne WINTERTIDE odbyły się w Twierdzy Kłodzko

pieczono miejsce zdarzenia do przyjazdu policji. Obie osoby zostały przewiezione do szpitala. Ich stan jest dobry - przekazał organizator w oficjalnym oświadczeniu w mediach społecznościowych.

Jedna z rannych osób została wypisana ze szpitala jeszcze tego samego dnia, druga opuściła placówkę medyczną

po wykonaniu niezbędnych zabiegów.

„Strzelanie” w kierunku grupy medycznej

Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia-Fabrycznej nadzoruje postępowanie w sprawie nieumyślnego spowodowania obrażeń ciała dwóch osób po-

przez postrzelenie. Scenariusz ćwiczenia zakładał ewakuację rannych z pola walki pod ostrzałem, w trudnych warunkach: po zmroku i z użyciem noktowizji. Dwie osoby - żołnierz i cywil - strzelały w kierunku grupy medycznej, używając broni z amunicją ślepa.

W trakcie tego ćwiczenia doszło jednak do wypadku.

- W ćwiczeniu brał udział starszy chorąży sztabowy posiadający prawnie broń do celów kolekcjonerskich typu Mauser 98 K kal. 7,62 mm oraz osoba cywilna posiadająca prawnie broń typu karabinek AK Jack kal. 7,62 mm, którzy pozorowali ostrzał z amunicji ślepej hukowej w kierunku grupy medycznej. Podczas ćwiczenia po otwarciu ognia przez wymienionych, dwie osoby z grupy medycznej zostały ranne - mówi „Gazecie Wrocławskiej” Karolina Stocka-Myciek, rzecznik Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu.

Kto odpowiadał za bezpieczeństwo?

Do zdarzenia odniosła się również grupa CAPRA, której członkowie pełnili funkcję instruktorów i oceniających medyczne działania ratowników.

- Za zdarzenie odpowiedzialne są osoby niezwiązane z nami, które zostały wyznaczone przez organizatora do wykorzystania amunicji ślepej, aby stworzyć warunki zbliżone do realistycznej sytuacji taktycznej - podkreśla w oświadczeniu Antoni Bellon z grupy CAPRA.

Jak dodaje, poszkodowany został m.in. Filip - pozorant, który w scenariuszu ćwiczenia miał odgrywać rannego.

- Instruktorzy z CAPRA niezwłocznie przerwali ćwiczenie, udzielili pomocy poszkodowanym, wezwali służby ratunkowe oraz zorganizowali ewakuację z podziemi Twierdzy Kłodzko - czytamy w oświadczeniu.

Dyrekcja Twierdzy Kłodzko podkreśla, że obiekt nie był organizatorem wydarzenia, a jedynie udostępnił teren poza trasą turystyczną.

- My im jedynie użyczyliśmy terenu, nie jesteśmy organizatorem. Kwestie bezpieczeństwa były po stronie organizatora - wyjaśniał dyrektor Twierdzy Kłodzko Daniel Jakubowski w rozmowie z lokalnym portalem 24kłodzko.pl.

Do sprawy odnieśli się również organizatorzy wydarzenia WINTERTIDE:

- Wszystkim nam zależy na wyjaśnieniu sprawy i doprowadzeniu jej do końca. Po zakończeniu postępowania prześlemy szczegółowe informacje - możemy przeczytać w ich oświadczeniu.

Dyrekcja Twierdzy Kłodzko podkreśla, że obiekt nie był organizatorem wydarzenia, a jedynie udostępnił teren

Wicemistrz Polski pokonał naszych

Paweł Gołębiowski
Lublin

Koszykarze Górnika Zamek Książ Wałbrzych wrócili jednak z Lublina na tarczy. Nasi koszykarze przegrali w hali Globus 79:85.

Wałbrzyskanie zaczęli mecz od błyskawicznego prowadzenia 8:0. Mogło wydawać się, że grający dotąd słabo Start skazany jest na kolejną porażkę. Górnik Zamek Książ prezentował się bardzo dobrze, świetnie radził sobie zwłaszcza Tauras Jogęła. Ale obudził się też zespół z Lublina, do którego w ostatnich dniach dołączyli nowi zawodnicy. Po chwili był zatem remis, a pierwsza kwarta zakończyła się wynikiem 22:22.

Remis 40:40 był także po drugiej części spotkania. Po zmianie stron boiska gospodarze uzyskali jednak przewagę. W pewnym momencie lublinianie mieli już zatem 15 punktów przewagi (62:47). I wtedy Górnik Zamek Książ ruszył jeszcze do walki. W efekcie tuż przed końcem pojedynku był bliski odrobienia strat. Może gdyby wpadło kilka rzutów wolnych, jakiś rzut z dystansu, może gdyby mogli wystąpić kontuzjowani: Grzegorz Kulka i Maciej Bojanowski. Tak się jednak nie stało i punkty pozostały w Lublinie.

Teraz Górnik Zamek Książ Wałbrzych, zagra u siebie z Arriwa Lotto Twarde Pierniki Toruń. Ten mecz 27 grudnia o godz. 17.30 w hali Aqua Zdroju.

Radni przyjęli budżet miasta na 2026 rok

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Miejscy radni przyjęli w czwartek, 18 grudnia, budżet miasta na 2026 rok - jednak nie bez podziałów. Za projektem opowiedziało się 16 radnych, pięciu było przeciw, a jedna osoba wstrzymała się od głosu.

- To budżet proinwestycyjny - mówił między innymi Kacper Nogajczyk, wiceprezydent Wałbrzycha.

W budżecie na przyszły rok ustalono dochody na poziomie ponad 1 mld 477 mln zł, wydatków ma być ponad 1 mld 521 mln zł. Deficyt ma wynosić ponad 44 miliony złotych. Zadłużenie Wałbrzycha wzrośnie w ten sposób ponownie i sięgnie już ponad 915 mln zł.

Zastrzeżenia m.in. do tego mieli radni opozycyjni, którzy

m.in. powoływali się na opinię o przyszłorocznym budżecie przedstawioną przez Regionalną Izbę Obrachunkową. Ta była pozytywna, ale zawierała pewne uwagi.

- Skład orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w uchwale z 16 grudnia 2025, dotyczącej opinii w sprawie budżetu Wałbrzycha na rok 2026 przestrzega, że konstrukcja budżetu, gdzie na spłatę zobowiązań zaliczonych do tytułów dłużnych zaciąga się kolejne zobowiązania, może uniemożliwić realizację ustawowych zadań nałożonych na miasto, oraz utratę zdolności do terminowej spłaty rat kredytów i pożyczek lub wykupu papierów wartościowych - mówiła radna Beata Mucha, która przedstawiła stanowisko klubu radnych PiS.

Skarbnik miasta Katarzyna Jarocka odpierała, że podobne

uwagi RIO zamieszcza w swojej opinii o kolejnym wałbrzyskim budżecie już nie pierwszy raz. Nic złego z tego nie wynika. Prezydent Roman Szelemej, wiceprezydent Nogajczyk, radni, którzy byli za przedstawionym budżetem wyjaśniali, że nie da się inwestować nie zaciągając pożyczek, a te gwarantują wkład własny do kolejnych inwestycji. Tych w budżecie Wałbrzycha na 2026 rok jest ponad setka, do tego dochodzą kontynuowane.

W planie jest np. budowa Centrum Przesiadkowego, czyli oczekiwanego dworca autobusowego z całym otoczeniem, rozbudowę systemu ITS, zakup kolejnych autobusów wodorowych, budowę dróg rowerowych (m.in. pomiędzy Palmiarnią i Zamkiem Książ), modernizację Placu Grunwaldzkiego z przyległymi uli-

cami, remonty na ulicach; m.in. Niepodległości, 1 Maja, Bogusławskiego, Hetmańskiego, Ludowej, Ocłki, Żeromskiego, Bema, Internatowej. Będą remonty budynków, w tym siedziby Teatru Lalki i aktora realizacja projektów z Wałbrzyskiego Budżetu Obywatelskiego. W planie jest też m.in. rozbudowa cmentarza komunalnego przy ul. Żeromskiego. Modernizacja parków: im. Jana III Sobieskiego i im. Tadeusza Kościuszki. Prace w szkołach i przedszkolach, w tym budowa szkoły przy ul. Grodzkiej, mała retencja w lasach komunalnych inwestowanie w bezpieczeństwo mieszkańców.

Kontynuowane będą też prace na ul. Beethovena gdzie m.in. powstaje nowa zajezdnia autobusowa, remont ul. Wrocławskiej, Ogrodowej, Lubelskiej, Mazowieckiej. Remonty kamienic i szkół.

Prowadzone obecnie trzy rozbiórki to jedno z działań zaplanowanych na kończący się rok 2025

Kolejna kamienica znika z Palestyny

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Trwa intensywne porządkowanie miejskiej zabudowy. Do końca roku kolejne trzy zdekapitalizowane kamienice znikną z mapy miasta.

2024 rok upłynął pod znakiem wyburzeń przy głównej arterii wałbrzyskiego Podgórza. Plany rozbiórkowe na 2025 były szeroko zakrojone i dotyczyły głównie dolnego Sobięcina, Białego Kamienia, a także Podgórza.

Część z tych zamierzeń zrealizowano, część zostanie przeniesiona na przyszły rok. Jednak, choć mamy już połowę drugiej dekady grudnia, to zaplanowane rozbiórki nadal trwają.

- Właśnie kończą się prace rozbiórkowe na ul. Orkana 18, zaawansowana jest też rozbiórka przy ul. Średniej 6 na dolnym Sobięcinie, a także działania przy ul. Niepodległości 21A - wylicza Remigiusz Łatka, prezes Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o. w Wałbrzychu.

Większość wykonawców pracujących w systemie - „zaprojektuj i wyburz” wyłoniono w konkursie ofert, tylko nieznaczne - największe wyburzenia wymagają systemu przetargu. Zazwyczaj prace związane z przygotowaniem do rozbiórki i wyburzeniem udaje się zrealizować w ciągu 3 miesięcy.

Z dużym prawdopodobieństwem prace na Podgórzu, kolejne na Sobięcinie i na Białym Kamieniu odbędą się już po nowym roku.

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Ta tragedia poruszyła Polskę, a 16-latkę z Wałbrzyska szukał cały Wrocław. Dziś wiemy, co się wydarzyło fatalnej, sierpniowej nocy. Adam nie pokłócił się z kolegami, ale też nie chciał wracać do domu.

Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu umorzyła śledztwo dotyczące śmierci 16-letniego Adama, którego ciało wyłowiono z Odry. Postępowanie wykazało, że do tragicznego zdarzenia doszło w wyniku nieszczęśliwego wypadku i nie przyczyniły się do niego osoby trzecie.

Jak poinformowała nas Karolina Stocka-Mycek, rzeczniczka prasowa Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, przeprowadzona sekcja zwłok wykazała obecność alkoholu oraz środków psychotropowych w organizmie nastolatka.

- Ustaliliśmy, że chłopak poszedł nad Odrę, gdzie przechylił się przez barierkę i wpadł do rzeki. Był to wypadek - przekazała prokuratora.

Ciało 16-letniego wałbrzyskiego licealisty wyłowiono z Odry 4 sierpnia 2025 roku, w rejonie ulicy Nowy Świat we Wrocławiu. Adam przyjechał do miasta ze znajomymi. Wie-

ców Wałbrzyska w wieku 36 i 34 lat. Obaj usłyszeli zarzuty m.in. uczestnictwa w obrocie znacznymi ilościami substancji psychotropowych, a 36-latek dodatkowo za udzielanie środków odurzających innym osobom.

Na wniosek Prokuratora Rejonowego w Wałbrzychu, sprawą zajął się Sąd Rejonowy w Wałbrzychu. 36-latek został tymczasowo aresztowany na 3 miesiące, a wobec 34-latka zastosowano dozór policji.

- W sprawie prowadzone jest śledztwo, a policjanci nadal pracują nad ustalaniem wszystkich okoliczności oraz osób mogących mieć związek z nielegalnym procederem. Zatrzymanym grozi do 12 lat więzienia. O wymiarze kary zdecyduje sąd.

Zabezpieczono blisko 9 kg narkotyków

nich narkotyków mogła wynieść nawet 300 tysięcy złotych - mówi Magdalena Ząbek z policji w Świdnicy

Policjanci informują o zatrzymaniu dwóch mieszkań-

Śmierć Adama to był wypadek. Prokuratura umorzyła śledztwo

Ciało licealisty wyłowiono z Odry w rejonie ulicy Nowy Świat we Wrocławiu

czorem część grupy chciała wracać do domu, jednak chłopak zamierzał zostać w stolicy Dolnego Śląska, co doprowadziło do krótkiej sprzeczki.

- To nie była poważna kłótnia. Po prostu część grupy udała się na dworzec, a Adam został z kilkorgiem znajomych. Jeden z kolegów, już siedząc w pociągu, wysiadł, bo miał złe przeczucia. Chciał upewnić się, że Adam nie zostanie sam - wyjaśnia prokuratora.

Niestety, nie udało mu się go odnaleźć. Adam planował przemocować u znajomej, a jego telefon logował się w kilku lokalizacjach na terenie miasta. Ostatnia aktywność urządzenia

- Ustaliliśmy, że chłopak poszedł nad Odrę, gdzie przechylił się przez barierkę i wpadł do rzeki - przekazała prokuratora

była rejestrowana w okolicach Mostu Uniwersyteckiego. Z ustaleń śledczych wynika, że po wpadnięciu do rzeki chłopak nie miał już szans wydostać się o własnych siłach.

Adam zaginął w nocy z 31 lipca na 1 sierpnia, natomiast jego ciało odnaleziono trzy dni później. Po analizie zebranego materiału dowodowego prokuratura uznała, że tragedia była wynikiem nieszczęśliwego wypadku i postępowanie zostało umorzone.

Duże ilości amfetaminy przechwycone przez policję

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Kryminalni ze Świdnicy namierzyli w Wałbrzychu lokal, w którym ukryto znaczną ilość narkotyków. Podczas akcji policjanci zabezpieczyli blisko 9 kilogramów amfetaminy.

- Podczas przeszukania funkcjonariusze w jednym z pomieszczeń mieszkalnych ujawnili rozsypany na stole biały proszek, który po przebadaniu okazał się amfetaminą. Zabezpieczono także kilka paczek wypełnionych białą substancją - testy w laboratorium potwierdziły, że również była to amfetamina. Wstępnie oszacowano, że czarnorynkowa wartość zabezpieczo-

Zabezpieczono blisko 9 kg narkotyków

nich narkotyków mogła wynieść nawet 300 tysięcy złotych - mówi Magdalena Ząbek z policji w Świdnicy

Policjanci informują o zatrzymaniu dwóch mieszkań-

Konkurs na świąteczne iluminacje

Adrianna Szurman
Szczawno-Zdrój

Świąteczną atmosferę czuć niema na każdym kroku. Ulice ustrojono dekoracjami, ale miasto chce więcej i zachęca mieszkańców, by wzięli udział w konkursie na Najpiękniejsze Iluminacje Świąteczne.

Uzdrowiska to takie miejsca, od których można oczekiwać wyjątkowej atmosfery na ulicach, zarówno latem, jak i zimą. Szczawno-Zdrój pięknie się świeci, ale może jeszcze bardziej. Władze miasta zachęcają mieszkańców do strojenia balkonów, posesji i firm, a najpiękniejsze iluminacje zostaną nagrodzone.

- Mamy dwie ważne zmiany w regulaminie: uściślono, że kategoria „Balkon” obejmuje nie tylko balkon, ale całą przynależną do mieszka-

Po zmroku Szczawno-Zdrój rozbłyska feerią świątecznych barw

nia w budynku wielorodzinnym przestrzeń. Dodatkowo podkreślamy: zgłoszone iluminacje powinny pozostać do samego końca trwania konkursu - 14 stycznia 2026, w przeciwnym razie nie będzie można ich ocenić - dojdzie do dyskwalifikacji - informują organizatorzy.

Zgłoszenia można wysłać online, przysyłając formularz oraz zdjęcia na adres promocja@szczawno-zdroj.pl lub osobiście, w Biurze Obsługi Interesanta - pokój 1 na parterze w Urzędzie Miejskim przy ul. Kościuszki 17. Ostateczny termin zgłoszeń upływa 30 grudnia o godzinie 15.

ŚWIDNICA POLICJA SZUKA WŁAŚCICIELA ZGUBY...

Kto zgubił marihuanę w prokuraturze?

Adrianna Szurman
adrianna.szurman@polskapress.pl

O sprawie opowiedział nam mieszkaniec Kostomłotów, który przecierał oczy ze zdumienia. Policjanci zapytali go, czy może on zgubił narkotyki w prokuraturze w Świdnicy... Nie mogłem w to uwierzyć, przecież gdyby nawet tak było, to co miałbym powiedzieć, tak to moje, oddawajcie?

Pan „X” jest przestępcą, który za swoje czyny przesiedział za kratami 13 lat. Można powiedzieć, że wiele w życiu już widział i wiele słyszał w kontekście drobnych złodziejasków, dilerów, czy działań organów ścigania. Ale czegoś takiego, jak dotąd nie.

Jakiś czas temu otrzymał wezwanie jako osoba poszukiwana do złożenia zeznań w innej sprawie. Miał stawić się w Prokuraturze Rejonowej w Świdnicy i tak też zrobił 30 października br.

- I proszę sobie wyobrazić, jakie było moje zdziwienie, kiedy kilka dni temu przyszedł do mnie dzielnicowy i kazał stawić się w Komisariacie Policji w Kostomłotach. A tam, 8 grudnia zadano mi tylko trzy pytania, czy dostałem wezwanie, czy byłem przesłuchiwany w Świdnicy i czy zgubiłem 0,18 grama marihuany? - odpowiada mężczyzna.

Początkowo myślał, że to żarty i że ktoś go wkręca, ale szybko okazało się, że nie. - Moje zdziwienie było tym większe, że chodzi zaledwie o 0,18 grama marihuany, a tu

Logo dolnośląskiej policji antynarkotykowej było już hitem internetu i tematem żartów. Teraz będzie poszukiwanie właściciela „zioła”?

Czy właściciel tego drobnego pakunku z marihuaną (0,18 g) ujawni się przed policją?

cała machina ruszyła, przesłuchania, wezwania...

Jak ustaliliśmy, wszystko zaczęło się, kiedy pewien policjant znalazł woreczek strunowy z marihuaną w Prokuraturze Rejonowej w Świdnicy. Jak przyznaje szef jednostki Marek Rusin, skoro znalazł musiał zarejestrować sprawę, a w konsekwencji wszczęto postępowanie.

- O tym, w jaki sposób policja prowadzi dochodzenie, to

już nie wnioskuję. Ale faktem jest, że woreczek z ich zawartością został u nas znaleziony. A skoro są narkotyki, to i postępowanie być musi, sprawcę wykryć trzeba. Prawo penalizuje każdą ilość posiadanych środków psychotropowych. W polskim systemie prawnym karalne jest także posiadanie narkotyków na tzw. własny użytek. Oczywiście zagrożenie karą jest inne w przypadku dużych i inne w przypadku niewielkich ilości - tłumaczy prokurator Rusin.

I dodaje, że jeśli właściciel nie był karany, a ze złożonych przez niego wyjaśnień wynika, że posiadał niewielką ilość marihuany - jednorazowo na własny użytek, postępowania są zazwyczaj umarzane. Za posiadanie narkotyków grozi do 3 lat więzienia przy większej ilości i do roku przy mniejszej.

Prokurator tłumaczy, że narkotyki nie trafiają do prokuratury w charakterze dowodów. Są przechowywane w komendzie. Wykluczone, aby przyniósł je ktoś do sprawy i zgubił.

Ile osób odwiedziło feralnego dnia świdnicką prokuraturę? Ile już przesłuchano w tej sprawie? Tego policja nie zdradza.

- W odpowiedzi informuję, że 30 października br. przy drzwiach wejściowych do Prokuratury Rejonowej w Świdnicy został ujawniony woreczek strunowy z zawartością marihuany. W sprawie wszczęto postępowanie. Policjanci wykonali w sprawie szereg czynności, które mają na celu ustalenia właściciela środków odurzających. Ze względu na dobro postępowania nie mogę udzielić szczegółowych informacji dotyczących przeprowadzonych czynności - mówi Magdalena Ząbek ze świdnickiej policji.

I choć sprawę wielu może potraktować z przymrużeniem oka, to jednak taka zabawa do końca nie jest. Jak mówią nam policjanci, często właśnie z takich niewielkich ilości narkotyków, znalezionych u drobnych dilerów albo u osób, które korzystają na własny użytek, udaje się dotrzeć do handlarzy dużymi ilościami narkotyków. Dlatego policjanci nie bagatelizują żadnych sygnałów, nawet tych drobnych. - W tej sytuacji, któryś z zatrzymanych, mógł wyrzucić woreczek przy wejściu.

Jak mówią nieoficjalnie, nasz Pan „X” wcale święty w kontekście posiadania drobnych środków nie jest, ale to już zupełnie inna historia.

Papuga spędziła noc na komisariacie

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Jak nietrudno się domyślić, papuga nie została aresztowana, a zaopiekowana przez wałbrzyskich policjantów. Ptak należący do starszej pani, nie mógł pozostać w mieszkaniu, a kobieta nie mogła go zabrać ze sobą.

Wszystko zaczęło się od pożaru przy ul. Krzywoustego, do którego doszło w piątek wieczorem (12 grudnia). Policjanci z II komisariatu ustalili, że wszyscy lokatorzy zdążyli samodzielnie i bezpiecznie opuścić swoje mieszkania, ale w jednym z nich została papuga.

- Starsza pani nie mogła tej nocy wrócić do swojego mieszkania. Ze względów bezpieczeństwa konieczne było przeprowadzenie odpowiednich czynno-

ści i uzyskanie zgód właściwych instytucji. Kobieta znalazła schronienie u bliskich, ale nie mogła zabrać ze sobą ukochanej papugi, bo nie było tam warunków do opieki nad ptakiem - tłumaczy Agnieszka Głowacka - Kijek z wałbrzyskiej policji.

Widząc jej bezradność i troskę o zwierzę, policjanci bez wahania zaproponowali pomoc. Papuga została przewieziona na komisariat, gdzie znalazła tymczasowe schronienie i opiekę funkcjonariuszy.

- Mundurowi zadbał o jej bezpieczeństwo i komfort, by jak najmniej odczuła rozłąkę ze swoją właścicielką. Ta historia pokazuje, że policyjna służba to coś znacznie więcej niż mundur i procedury. To także ludzkie odruchy, empatia i bezinteresowna pomoc, które budują zaufanie i poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców - dodaje policjantka.

FOT. KMP WAŁBRZYCH

REKLAMA

0011452321

Burmistrz Jaworzyny Śląskiej
Ogłasza

VI przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu niemieskalnego, położonego w Jaworzynie Śląskiej przy ul. Słowackiego 7/5 wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu wynoszącej 6,36% w działce nr 129/18 o pow. 0,0538 ha.

Cena wywoławcza: 7 900,00 zł
Godz. przetargu - 12⁰⁰
Księga wieczysta Nr SW1S/00044633/2
Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Nieruchomość wolna jest od wszelkich obciążeń i roszczeń osób trzecich.

Ogłasza VI przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu niemieskalnego, położonego w Jaworzynie Śląskiej przy ul. Słowackiego 7/6 wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu wynoszącej 5,96% w działce nr 129/18 o pow. 0,0538 ha.

Cena wywoławcza: 7 900,00 zł
Godz. przetargu - 13⁰⁰
Księga wieczysta Nr SW1S/00044633/2
Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Nieruchomość wolna jest od wszelkich obciążeń i roszczeń osób trzecich.

Przetargi odbędą się w dniu 23.01.2026 r. w Urzędzie Miejskim w Jaworzynie Śląskiej ul. Powstańców 3 pokój nr 3.

Warunkiem przystąpienia do przetargów jest wpłacenie wadium w pieniądzu wysokości 10% ceny wywoławczej, w terminie do 20.01.2026 r. na konto Urzędu Miejskiego w Jaworzynie Śląskiej PKO BANK POLSKA 81 1020 5226 0000 6102 0727 7645.

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu przy ul. Powstańców 3.

Ogłoszenia o przetargach dostępne są również na stronie internetowej pod adresem: www.bip.jaworzyna.net (w zakładce Przetargi - sprzedaż nieruchomości).

Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Jaworzynie Śląskiej ul. Powstańców 3, pok. nr 109 lub pod nr telefonu: 74 84-89-594 w godzinach pracy Urzędu.

Jaworzyna Śląska, dnia 19.12.2025 r.

AUTOREKLAMA

motofakty.pl

Motoryzacja na wysokich obrotach

motofakty.pl

REKLAMA

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Cenimy Twój czas!

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

REKLAMA

0011453994

Kupię

ciągniki, przyczepy, maszyny rolnicze.

Tel. 535 135 507

REKLAMA

0011453632

Syndyk masy upadłości Ryszarda Zonenberga

ogłasza sprzedaż z wolnej ręki, w trybie składania ofert nieruchomości: prawa własności lokalu mieszkalnego nr 1, położonego przy ul. Józefa Bema 7 w Boguszowie-Gorcach, dla którego Sąd Rejonowy w Wałbrzychu prowadzi KW nr SW1W/00090420/6, za cenę nie niższą 56.000,00 zł (pięćdziesiąt sześć tysięcy złotych).

Szczegółowy opis nieruchomości wraz z regulaminem sprzedaży udostępniony jest do wglądu w Kancelarii Syndyka. Oferty w zamkniętej kopercie z wyraźnym i czytelnym oznaczeniem oferenta oraz dopiskiem „Oferta kupna nieruchomości Ryszarda Zonenberga w upadłości”, należy składać wyłącznie drogą pocztową w terminie do dnia 7 stycznia 2026 r. na adres: Kancelaria Syndyka masy upadłości Ryszarda Zonenberga ul. Armii Krajowej 64a, 58-302 Wałbrzych (obowiązuje data nadania w placówce pocztowej).

Zastrzega się możliwość odwołania w całości lub w części postępowania lub też jego unieważnienie na każdym etapie bez podania przyczyny oraz zamknięcia postępowania bez wyboru którejkolwiek z ofert.

Warunkiem rozpatrzenia oferty jest wpłata wadium w wysokości 5.600,00 zł (pięć tysięcy sześćset złotych) na rachunek bankowy - Kancelarii Syndyka masy upadłości Ryszarda Zonenberga o numerze 69 1090 2369 0000 0001 3706 6376, do dnia 7 stycznia 2026 r. (obowiązuje data uznania rachunku). Więcej informacji można uzyskać pod nr tel. 608 587 371.

Strażak zignorował pierwsze zgłoszenie

Pożar przychodni w Kłodzku (zdjęcie archiwalne)

Karolina Kwiatek
Kłodzko

Prokuratura Okręgowa w Kłodzku skierowała do sądu akt oskarżenia przeciwko miejscowemu strażakowi. To dyspozytor, który odpowiada m.in. za przyjmowanie zgłoszeń o pożarach.

Sprawa dotyczy pożaru w Centrum Medycznym Salus, do którego doszło 13 września 2024 roku. Ogień pojawił się w salach zabiegowych nad apteką.

Wówczas przekazano mediom, że zgłoszenie o zdarzeniu wpłynęło o godzinie 5 rano. O tej porze potwierdzono już, że pali się dach. Okazuje się jednak, że strażacy mieli pierwsze informacje o pożarze nawet godzinę wcześniej. Na szczęście nikt nie został poszkodowany.

(- (O godz. 4.07 - red.) dyspozytorowi wyświetlił się komunikat z automatycznego systemu powiadamiania, jednak on na to nie zareagował - mówi Mariusz Pindera, rzecznik prasowy Prokuratury Okręgowej w Świdnicy. I dodaje: - Straż

wysłano później, dopiero jak wpłynęło ponowne zgłoszenie. Wszystko zostało zrobione z opóźnieniem, przez co straty wyniosły prawie 3 mln zł.

Śledczy z Kłodzka skierowali akt oskarżenia przeciwko strażakowi, który tej nocy pełnił funkcję dyspozytora na stanowisku kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kłodzku. Zarzucano mu niedopełnienie obowiązków w trakcie służby. Jak czytamy w oficjalnym komunikacie prokuratury, zgłoszenie wpłynęło do Centrum Odbiorczego Alarmów Pożarowych.

- Zdarzenie miało miejsce w godzinach nocnych, gdy przechodnia była nieczynna. Skutkiem zaniedbania było opóźnienie w przyjeździe jednostek Straży Pożarnej (...) W budynku był zainstalowany automatyczny system powiadamiania Straży Pożarnej o włączeniu alarmu przeciwpożarowego - czytamy we fragmencie oficjalnego komunikatu prokuratury.

Sprawę rozstrzygnie sąd w Kłodzku.

Młodzi koszykarze stoczyli zacięty bój

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Koszykarzom III-ligowego Górnika KALTECH Wałbrzych nie udało się wziąć rewanżu na drużynie Akademii Koszykówki Orły Wrocław. Ale byli blisko. W meczu ostatniej kolejki pierwszej fazy sezonu młodzi wałbrzyskanie przegrali na swoim boisku 84:87.

Zespół z Wałbrzycha przegrał też z tym zespołem 25 października na wyjeździe aż 70:98 (20:21, 17:16, 18:30, 15:31). Wtedy najwięcej punktów dla Górnika KALTECH zdobyli: Paduch 17 i Podejko 16.

Teraz mecz wyglądał zupełnie inaczej. Górnik KALTECH

po wygraniu minimalnie pierwszej kwarty 21:20, drugą część spotkania przegrał wysoko i na długą przerwę zespoły schodziły przy prowadzeniu gości 53:42. Ekipa trenera Pawła Domoradzkiego jednak nie składała broni, pozbierali się i po trzeciej kwarcie doprowadzili do remisu 65:65. W ostatniej, niezwykle emocjonującej odsłonie tylko minimalnie lepsza była drużyna z Wrocławia.

GÓRNIK KALTECH WAŁBRZYCH - AKADEMIA KOSZYKÓWKI ORŁY WROCŁAW 84:87 (21:20, 21:33, 23:12, 19:22)

Górnik KALTECH: Podejko 30, Makarczuk 28, Sławirski 7, Warmiło 6, Rasztar 4, Trzcina 4, Jurkowski 2, Kowalski 2, Kucyper 1, Gucwa 0, Rutkowski 0, Urbanowski 0.

KRÓTKO

WAŁBRZYCH

Pogotowie zabrało poszkodowaną

Do potrącenia kobiety na przejściu dla pieszych doszło w środę, 17 grudnia na ulicy Czerwonego Krzyża.

- Funkcjonariusze ustalili, że 58-letni kierujący pojazdem, mieszkaniec Wałbrzycha, nie ustąpił pierwszeństwa prawidłowo przechodzącej przez jezdnię kobiecie, w wyniku czego doszło do potrącenia - informują w wałbrzyskiej policji.

Poszkodowaną pogotowie ratunkowe przetransportowało do szpitala. Na szczęście nie doznała ona poważnych obrażeń. PG

WAŁBRZYCH

303 fotografie w Starej Kopalni

W piątek, 19 grudnia w Wałbrzyskiej Galerii Sztuki BWA, Galerii Centrum Ceramiki Unikatowej (na terenie Starej Kopalni) otwarto VII Triennale Fotografii Wałbrzyskiej. To kolejna edycja wydarzenia organizowanego od 2007 roku z udziałem Wałbrzyskiego Klubu Fotograficznego (Triennale odbywa się co trzy lata).

Tym razem w przeglądzie prezentowane są prace 33 autorów, w sumie 303 fotografie. Ich tematyka jest bardzo różnorodna, podobnie jak styl. Triennale Fotografii Wałbrzyskiej prezentowane będzie do 1 marca, a pod koniec lutego poznamy zdobywcę Grand Prix. PG

POWIAT WAŁBRZYSKI

Podawali się za wolontariuszy

Od poniedziałku 15 grudnia na terenie Głuszycy, Walimia i Jedliny Zdroju trzech mężczyzn podawał się pod wolontariuszy, zbierając pieniądze na rzekome leczenie dziecka. 18 grudnia zostali zatrzymani przez policję. Ustalono, że nie współpracowali z żadną fundacją, a wskazana fundacja nie prowadziła takiej zbiórki - była to próba oszustwa.

Gmina Głuszyca apeluje do osób, które wsparły fałszywą zbiórkę, o kontakt z Komisariatem Policji w Głuszycy przy ul. Grunwaldzkiej 85 - osobiście lub telefonicznie (tel. 47 87 575 00). Każdy sygnał pomoże w wyjaśnieniu sprawy. EW

Niestety pomimo ciągłych akcji i apeli policjantów, część kierowców wciąż jeździ brawurowo i nie przestrzega przepisów

HORROR 57 WYPADKÓW NA DOLNOŚLĄSKICH DROGACH

Tragiczne żniwo. 5 osób nie żyje

Jerzy Wójcik
Dolny Śląsk

To być może najtragiczniejszy tydzień na drogach Dolnego Śląska od wielu lat. Policja informuje, że w 57 wypadkach, do których doszło od 10 grudnia, zginęło aż 5 osób. Kolejnych 55 zostało rannych.

Tylko od 10 grudnia tego roku, na drogach Dolnego Śląska doszło do 57 wypadków, w których śmierć poniosło, aż 5 osób, natomiast 55 zostało rannych. Niestety pomimo ciągłych akcji i apeli policjantów, część kierowców wciąż jeździ brawurowo i nie przestrzega przepisów, a do tego mnóstwo prowadzących, decyduje się siadać za kierownicę po wypiciu alkoholu. Dolnośląscy funkcjonariusze, podczas rutynowych kontroli, w ciągu ostatniego tygodnia kontroli, zatrzymali aż 168 nietrzeźwych kierowców.

Śmiertelne wypadki, o których informują w statystykach policjanci, miały miejsce zarówno na autostradzie A4 (tutaj jednego dnia zginęło dwóch kierowców ciężarówek), jak i na innych drogach naszego województwa.

Do pierwszego groźnego wypadku ze skutkiem śmiertelnym doszło w minioną sobotę 13 grudnia br. doszło w Chojnowie (powiat legnicki). W toku prowadzonych czynności mundurowi ustalili, że kierujący samochodem osobowym

marki Opel jadąc odcinkiem drogi krajowej 94 nie dostosował prędkości do warunków i podczas wykonywania manewru wyprzedzania na prostym odcinku drogi stracił panowanie nad pojazdem, wskutek czego zjechał na pobocze, a następnie uderzył w drzewo. W wyniku opisanego zdarzenia kierujący (22 lata) poniósł śmierć, natomiast dwaj pasażerowie w wieku 20 i 23 - lata z poważnymi obrażeniami ciała zostali przetransportowani do szpitala.

Do kolejnego zdarzenia doszło dzień później 14 grudnia br. w Jeleniej Górze. Z przeprowadzonych ustaleń na miejscu zdarzenia wynika, że kierująca samochodem marki Citroen w wyniku niedostosowania prędkości do panujących na drodze warunków wpadła w poślizg, zjechała na przeciwległy pas ruchu i uderzyła w jadący z przeciwnego kierunku pojazd marki Toyota. Niestety w wyniku zdarzenia 46 - letnia kierująca poniosła śmierć. Natomiast pozostali uczestnicy zdarzenia doznali powierzchownych obrażeń, korzystali z doraźnej pomocy medycznej.

Dolnośląscy funkcjonariusze w ciągu ostatniego tygodnia kontroli, zatrzymali aż 168 nietrzeźwych kierowców

16 grudnia - w ostatni wtorek, miały miejsce dwa tragiczne w skutkach wypadki na autostradzie A4 pod Wrocławiem. Zginęło dwóch kierowców ciężarówek. Natomiast 17 grudnia br. w Miliczu doszło do wypadku z udziałem pieszo. Jak ustalili policjanci 78-letni mężczyzna podczas przebiegania przez jezdnię w miejscu niedozwolonym został potrącony przez nadjeżdżający samochód marki Renault. Niestety pieszy w wyniku doznanych obrażeń zmarł.

- Niech te zdarzenia będą przestrogą i ważną lekcją dla wszystkich nie tylko kierowców. Pora jesienno-zimowa stawia przed kierowcami różne wyzwania. Ograniczona widoczność, opady deszczu, czasami śnieg oraz oblodzone nawierzchnie sprawiają, że drogi stają się bardziej niebezpieczne. W takich warunkach szczególnie ważne jest dostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze oraz zachowanie szczególnej ostrożności - piszą policjanci z komendy wojewódzkiej.

- Apelujemy do wszystkich kierowców: pamiętajcie o bezpieczeństwie swoim i innych uczestników ruchu drogowego. Zamiast śpieszyć się i podejmować ryzykowne decyzje, lepiej zwolnić i wykazać się cierpliwością. Warto również regularnie sprawdzać stan techniczny swojego pojazdu, aby uniknąć niespodzianek na drodze - dodają.

Czesi już przebijają się przez góry. Kiedy pojedziemy z Polski do Pragi?

Jerzy Wójcik
Dolny Śląsk

Czeska autostrada D11 ma się połączyć w okolicach Lubawki, z kończącą się od kilku lat w polu, polską drogą ekspresową S3. Za kilka lat zapewni to komfortowy dojazd z Wrocławia do Pragi. W przyszłym roku Czesi chcą oddać tylko mikroskopijny odcinek nowej drogi, który właściwie nic nie zmienia.

Jak dziś Wrocław połączony jest drogowo z trzema najbliższymi stolicami? Do Warszawy (trasami S8 i A2) jedziemy 350 km w niecałe 4 godziny. Berlin to bardzo podobna odległość, bo 340 kilometrów w cztery godziny (autostradą A4 i A18 po stronie polskiej oraz A15 i A13 po niemieckiej stronie). I na koniec stolica, do której odległościowo jest nam najbliższej. Za ledwie 290 kilometrów do czeskiej Pragi.

Dziś musimy ten odcinek pokonywać również w 4 godziny. Drogą A4 i S3 po stronie polskiej, a następnie przez długi odcinek, lokalnymi drogami w Czechach. Minęło już ponad 2 lata od otwarcia polskiego fragmentu drogi ekspresowej S3 do granicy z Czechami, tu kończy się komfor-

Budowa mostów i wiaduktów w pobliżu miejscowości Bernartice. Na tym odcinku D11 pracują już potężne żurawie, powstają pierwsze betonowe konstrukcje - podpory przyszłych wiaduktów.

towa jazda. Kiedy moglibyśmy pojechać z Wrocławia do Pragi w krócej niż 3 godziny, wyłącznie drogami szybkiego ruchu i autostradami? Nie za szybko! Sprawdziliśmy to.

Autostrada od granicy polsko-czeskiej, do Pragi przebiega początkowo przez bardzo trudny, górski, mocno połałdowany teren. Prace u naszych sąsiadów już się rozpoczęły, ale ich koniec jeszcze

jeszcze dosyć odległy. Choć w oficjalnych informacjach pojawia się termin - jesień 2026 roku, jako data, gdy nasza droga S3 przestanie się kończyć w polu, to jest to spore nadużycie. Dlaczego? A no dlatego, że po stronie czeskiej brakuje aktualnie aż 3 fragmentów drogi D11. Oto one:

- Granica polsko-czeska - Trutnov -> odcinek 1 - długości 3,3 km

- Granica polsko-czeska - Trutnov -> odcinek 2 - długości 17,9 km

- Trutnov - Jaroměř - długości 19,5 km

Tylko króciutki, pierwszy z tych odcinków jest na niezłym stopniu zaawansowania i przy jego budowie nie ma wielkich komplikacji. Termin oddania tego, dosłownie, fragmentu, to jesień 2026. Będzie można bardziej PR-owo, niż w praktyce, ogłosić, że polska droga S3 nie kończy się już w polskim, tylko w czeskim polu.

Pojedziemy jeszcze 3 kilometry dalej, żeby zjechać kolejnym węzłem drogowym, koło miejscowości Kralovec. Z pozytywów, pozwoli to odciążyć centrum Lubawki, przez którą jadą dziś auta zjeżdżające na ostatnim węźle po polskiej stronie.

Jednak do zbudowania po zostanie wciąż blisko 40 kilometrów trasy prowadzącej przez bardzo skomplikowany, górski teren. Na tym odcinku droga niemalże „unoszą się” w powietrzu, by za chwilę wejść w tunel i przecinać kolejne grzbiety górskie. Wystarczy powiedzieć, że niespełna 40 km trasy to ponad 50 mostów i 3 tunele!

Odcinek granica państwa - Trutnov (17,9 km) jest już budowany. Tutaj realizację przewidziano do końca 2028 roku. Drugi odcinek Jaroměř - Trutnov ma wybranego wykonawcę, ale nie podpisano jeszcze umowy i nie wszedł on na plac budowy. Trwają prace archeologiczne. A już wiadomo, że te wykopaliska, do tej pory, pozwoliły odkryć aż 10 tysięcy różnych przedmiotów z czasów XVIII wiecznych bitew o Śląsk.

Dalszy odcinek autostradowego połączenia Wrocławia z Pragą jest już gotowy. Od okolic Jaroměř, dalej obwodnicą Hradca Králové, jedziemy już autostradą D11 do samej Pragi. Całość Wrocław - Praga może być gotowa z końcem 2028 roku, choć wcale nie jest wykluczone, że przy kolejnych kłopotach, termin przesunie się na 2029 rok.

Prace wyhamowały po ukończeniu trybun. Finisz wciąż niepewny

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Dwa lata prac i wciąż brak finału. Blisko stuletni stadion na Nowym Mieście nadal przechodzi kosztowną przebudowę rozpoczętą jesienią 2023 roku.

W październiku 2025 roku licznik prac przy modernizacji obiektu przy ul. Fryderyka Chopina przekroczył 730 dni. Remont, wyceniony na prawie 50 mln zł, trwa od 2023 roku.

Podczas naszej ostatniej wizyty na placu budowy, w sierpniu 2025, podziwialiśmy nowe maszyny oświetleniowe. Dziś, w połowie grudnia widać duże zmiany w koronie stadionu, a także w obrębie budynku budowanego przy płycie. Zmieniono też usadowienie bramy wjazdowej na teren budowy i kruszywa niezbędną do rewi-

talizacji składowane są poza obrębem płyty obiektu.

Podczas listopadowej sesji Rady Miejskiej prezydent Roman Szelemej mówił o wyzwaniach związanych z modernizacją stadionu.

- Roboty się toczą mimo niezbyt sprzyjającej pogody, pojawiają się kolejne wyzwania i problemy związane z tym, że to jest miejsce trudne topograficznie, na zboczu góry, z odprowadzeniem wód deszczowych, które musi być sprawne ze względu na nawalne deszcze - wyjaśniał Roman Szelemej.

Mimo upływu dwóch lat od rozpoczęcia prac nie widać pośpiechu w prowadzonych pracach. Na płycie stadionu w grudniu nie ma dużego nagromadzenia sprzętu.

- Teraz prace trwają głównie budynku tworzonemu na zapleczu stadionu. Wewnątrz powstają posadzki,

Plac budowy w grudniu 2025

kładzone są tynki. Pogoda sprzyja pracom wykończeniowym, czego nie można powiedzieć o pracach na zewnątrz, gdzie niestety jest błoto i bardzo mokro. Czekamy też na doprojektowanie dodatkowych drenaży w płycie sta-

dionu przed trybuną. Pojawiła nam się ty woda, której wcześniej nie było - wyjaśnia Kacper Nogajczyk, zastępca prezydenta Wałbrzycha odpowiedzialny za kwestie inwestycyjne. To przyczyną mniejszej aktywności na placu budowy.

Nasz rozmówca wspomina podobną sytuację podczas budowy budynku przy ul. Paderewskiego, czyli niespełna kilkaset metrów od stadionu.

- Przez konieczność wykonania dodatkowego nowego rozwiązania projektowego i samego дренаżu prace są częściowo wstrzymane. Wykonywane są nadal prace przy trybunach. Czekamy też na dostarczenie konstrukcji samych siedzeń, by ocenić ich funkcjonalność i estetykę - zaznacza Nogajczyk.

Siedzenia po zaakceptowaniu będą dostarczone już w licznie docelowej i montowane. Wykonany będzie też wspomniany wcześniej drenaż.

Już latem wóldarz miasta zapowiadał, iż wykonawca prac złożył wniosek o przedłużenie terminu oddania tego stadionu do użytku o 3 do 4 miesięcy motywując to warunkami geologicznymi na skarpie. Pier-

wotnie termin zakończenia prac ustalano na koniec października 2025, ale oficjalnie mówiono o zakończeniu prac do końca roku 2025.

Jako prawdopodobny termin zakończenia prac wskazywane na wiosnę - lato 2026. Nie chodzi nawet o wielość działań do wykonania, ale na skomplikowany proces odbiorów i certyfikacji przez Polski Związek Lekkoatletyki, a także jego lokalny odpowiednik zajmujących się piłką nożną.

Wykonawcą modernizacji i przebudowy Stadionu Sportowego „Nowe Miasto” przy ul. Chopina 1a - jest firma MORIS - POLSKA Sp. z o.o. z Warszawy. Ten etap modernizacji miał potrwać 24 miesiące od podpisania umowy i kosztować - prace i zastępstwo inwestycyjne - nieco ponad 50 mln zł - bez uwzględnienia kosztów prac dodatkowych niewynikających z kontraktu.

WAŁBRZYCH ABSOLUTNIE MAGICZNE, NAJPIĘKNIEJSZE ŚWIĄTECZNE MIEJSCE W CAŁYM REGIONIE

Królewskie Boże Narodzenie w Zamku K

Adrianna Szurman
miejscowość

Jeśli szukacie ducha świąt Bożego Narodzenia, to w zasadzie jesteście prawie pewni, że zakochał się w Zamku Książ w Wałbrzychu i tam właśnie został. I trudno się dziwić zamek przeszedł świąteczną metamorfozę za sprawą wystawy Królewskie Boże Narodzenie.

Jak zaznacza Dorota Karolewska, prezeska Zamku Książ, do zamku przywieziono 200 żywych choinek, a najwyższa, ta w Sali Maksymilian ma aż 8 metrów wysokości. Dostarczyć ją do zamku pomagali strażacy. Zamek mieni się m.in. kolorami złota i czerwieni, ale nie tylko. Dekoracje są obfite i bardzo zróżnicowane. Można czerpać inspirację i w podobnym charakterze zaaranżować własne mieszkania i domy.

- Kiedy zimowy chłód spowija wzgórza Książa, a w powietrzu czuć zapach świerku i zbliżających się świąt, w zamkowych wnętrzach budzi się magia. Zamek Książ po raz kolejny zaprasza na jedno z najbardziej widowiskowych wydarzeń sezonu - Zimową Wystawę Florystyczną „Magia Świąt 2025”, która w tym roku odkryje przed odwiedzającymi pełen splendoru świat Royal Christmas - zachęca Mateusz Mykityszyn, rzecznik Zamku Książ, prezes Fundacji Księżnej Daisy.

Idodaje, że tegorocznym motywem przewodnim jest królewska wizja świąt. A jak królewska, to i „na bogato” urządzono sale ikorytarze. Florystyczne aranżacje i świąteczne dekoracje przenoszą gości w świat świąt rodem z królewskiego dworu.

Wystawę przygotowali trzy uznane zespoły florystyczne: Międzynarodowy Instytut Florystyczny, Stowarzyszenie Florystów Polskich oraz Maciej Krzus Mistrzowska Szkoła Florysty. Pod okiem mistrzów kompozycji, zamkowe sale, korytarze i komnaty przeistaczają się w majestatyczną zimową rezydencję.

Goście zobaczą złożone detale, ręcznie wykonane ozdoby i starannie dobrane dekoracje tworzą efekt pełen przepychu, który zachwyci w każdym zakamarku.

- Zwiedzanie wystawy to jak spacer po scenografii mistrzynie utkanej z zapachów, barw i światła. Każde pomieszczenie prezentuje inną zimową opowieść. Organizatorzy zadbali także o najmłodszych. W każdej grzeczności niedzielnej w zamkowych wnętrzach pojawiają się postacie inspirowane ulubionymi bajkami, tworząc atmosferę świątecznej fantazji. To idealna okazja, by dzieci doświadczyły magii świąt w świecie pełnym światła, kolorów i uśmiechu, a dorośli mogli powrócić wspomnieniami do własnego dzieciństwa.

Zamek Książ proponuje dwa sposoby zwiedzania wystawy

1. Samodzielna trasa - idealna dla tych, którzy chcą chłonąć atmosferę we własnym tempie i zatrzymać się tam, gdzie szczególnie zachwyci ich detal. Bilety dostępne są w zakładce Zimowa Wystawa Magia Świąt.

2. Zwiedzanie z audioguide - propozycja łącząca świąteczne doznania z fascynującą historią zamku. Audioprzewodnik wprowadzi odwiedzających w świat książęcych losów, tworząc spójną i nastrojową opowieść.

Wędrując przez Książ, odkryjemy aranżacje inspirowane tradycyjnymi świątami, motywami i królewską estetyką

Każde pomieszczenie opowiada inną zimową historię

Wchodząc do zamku, od pierwszego kroku poczućmy, że trafiliśmy do świata, gdzie każdy detal został dopracowany z mistrzostwem

Książ

Hasłem tegorocznej wystawy jest Royal Christmas - połączenie klasycznej świątecznej atmosfery z nutą królewskiej elegancji

Komnaty, korytarze i sale zamku rozświetliły tysiącami lampek

znową precyzją

Wystawa zachwyca rozmachem, detalem i wyjątkową atmosferą

FOT. ADRIANNA SZURMAN

W każdej szopce obowiązkowo znajdują się mały Jezus, Maria oraz Józef. Do tego Trzej Mędrcy z darami, pasterze i aniołowie grający na trąbach. Nierzadko elementami szopki są także zwierzęta: wół, osioł i owce. Nad całością symbolicznie góruje Gwiazda Betlejemską.

„Był wół i osioł”

Przenieśmy się do Greccio sprzed 800 lat. Bł. brat Tomasz z Celano, pierwszy biograf św. Franciszka, zapisał: „Noc stała się widna jak dzień, rozkoszna dla ludzi i zwierząt. Przybyli rzesze ludzi, ciesząc się w nowy sposób z nowej tajemnicy. Głosy rozchodziły się po lesie, a skały odpowiadały echem na radosne okrzyki. Bracia spieszyli, oddając Panu należne chwalby, a cała noc rozbrzmiewała okrzykami wesela. Święty Boży stał przed żłóbkiem, pełen westchnień, przejęty czcią i ogarnięty przedziwną radością. Ponad żłóbkiem kapłan odprawiał uroczystą Mszę świętą, doznając nowej pociechy.

Święty Boży ubiera się w szaty diakońskie, był bowiem diakonem, i donośnym głosem śpiewa świętą Ewangelię. A jego głos mocny i słodki, głos jasny i dźwięczny, wszystkich zaprasza do najwyższych nagród. Potem głosi kazanie do stojącego wokół ludu, słodko przemawiając o narodzeniu ubogiego Króla i małym miasteczku Betlejem”.

Jak wyglądała pierwsza szopka? Na freskach, które powstały później, wygląda całkiem jak dzisiejsza, ale z opisu br. Celano wynika, że była wyjątkowo skromna. „Był wół i osioł, dwie żywe istoty, a w żłóbku św. Franciszek położył figurkę Pana Jezusa”. To zresztą logiczne – św. Franciszek podpatrzył ten sposób naczynnej ewangelizacji w obnośnych i wędrownych teatrzykach kukielkowych, które przemierzając bezdroża Lacjum, z konieczności były skromne, wręcz symboliczne.

Jezus miał ciało

Jak lud przyjął religijny eksperyment św. Franciszka? „Pełen cnotliwy mąż miał dziwne widzenie. Widział w żłóbku leżące dzieciątko, bez życia, ale kiedy Święty Boży zbliżył się doń, ono jakby ożyło i zbudziło się ze snu. To widzenie nie jest nieodpowiednie, gdyż w wielu sercach dziecię Jezus zostało zapomniane. Dopiero Jego łaska, za pośrednictwem sługi świętego Franciszka, sprawiła, że zostało w nich wskrzeszone i utrwalone w kochającej pamięci” – notował br. Celano.

W powyższym doszukać się można religijnych sporów epoki średniowiecza. W czasach św. Franciszka katarzy i im

Fresk przedstawiający pierwszą szopkę przygotowaną przez św. Franciszka w Greccio

KRÓTKA HISTORIA SZOPKI NA BOŻE NARODZENIE

Przedstawienia narodzin Jezusa w formie szopki narodziły się dość późno – dopiero w średniowieczu. Pierwszą taką scenę zaaranżował św. Franciszek w 1223 roku

Mariusz Grabowski

podobni negowali to, że Jezus narodzony z Dziewicy na ziemi miał rzeczywiste fizyczne ciało. Tak samo negowali rzeczywistą obecność Jezusa w „Ciele” Eucharystycznym, który rodzi się co dzień na ołtarzu.

W Greccio św. Franciszek nie tylko wymyślił nowy sposób ewangelizacji w formie teatru jasełkowego, ale dał niejako wyraz swojej wierze w człowieczeństwo Jezusa. Ponadto pokazał, że ten, który narodził się w Betlejem, ponow-

nie – jak uczy doktryna – rodzi się podczas każdej Mszy św.

Szopka z Neapolu

Historycy Kościoła dowodzą, że misteria Bożego Narodzenia były znane już w X w. we Francji, Szwajcarii, Niemczech, Belgii i Północnej Italii. Taką szopką była np. szopka neapolitańska, która stanęła po raz pierwszy pod koniec XIII w. w kościele Santa del Presepe. Szopki w Neapolu wykonuje się do dziś z malowanej terakoty,

rzadziej z koralu lub muszli morskich. Scenerią jest architektura miasta bądź krajobraz jego okolic.

Swoistą nowością było jednak połączenie misteriów bożonarodzeniowych (jasełek) z celebracją Mszy św. (pasterka). Owe misteria nie posiadały jeszcze fabuły o wyraźnie zaznaczonych związkach przyczynowo-skutkowych. Powiązania pomiędzy poszczególnymi scenami miały zazwyczaj charakter symboliczny i alegoryczny, odsłaniając

głębszy, duchowy sens zjawisk. Akcja rozgrywała się najczęściej symultanicznie.

Franciszkanie przenieśli te na poły teatralne, na poły religijne zwyczaje także do Polski i to już kilkanaście lat po śmierci Świętego z Asyżu. Szopki w kościołach oo. Franciszkanów do dziś zajmują centralne miejsce, czyli budowane są w głównym ołtarzu. Na ich tle odprawiana jest Eucharystia – w taki symboliczny sposób oo. franciszkanie nadal wskazują na połączenie Bożego Narodzenia z tajemnicą Eucharystii.

„Kolęda, kolęda”

Szopki zdobyły na terenach Polski zadziwiająco popularność. Tematykę przedstawień opartych na wydarzeniach religijnych wzbogacono z czasem o sceny o świeckim charakterze. Do widowisk wprowadzano wątki patriotyczne i scenki rodzajowe o charakterze satyrycznym, co przyciągało rzesze hałaśliwej publiki, na bieżąco komentującej oglądane wydarzenia. Już Jędrzej Kitowicz, XVIII-wieczny historyk i pamiętnikarz, utyskiwał na żywe reakcje publiczności na przedstawiane historie oraz zamieszki wywołane drażliwymi tematami poruszonymi w teatrzykach.

Z czasem szopki zamieniły się w całkiem świecką, ludową zabawę. Gapię komentowali, kłócili się, jedli, nierzadko śpiewali własne komponowane ad hoc piosenki, jak choćby tę, odnotowaną przez kronikarza:

„Zabił Maciuś wieprzka,
a my o tem wiemy;
Nie pójdziemy nigdzie,
aż kielbaskę zjemy.
Kielbaska na różnie,
śpiewajmy pobożnie:
Hej kolęda, kolęda!”

Właśnie z powodu owej „zbyt żywiołowej publiczności” w 1738 r. Kościół zakazał urządzania szopek w kościołach. Biskupi zezwolili jedynie na montowanie szopek statycznych. Zakaz doprowadził do zaniku wcześniejszych misteriów kościelnych o Bożym Narodzeniu, a jednocześnie przyczynił się do powstania oryginalnych widowisk ludowych.

W pierwszej połowie XIX w. szopki kukielkowe szczególnie zadomowiły się w Krakowie. Znano je również w Warszawie właśnie pod nazwą „szopki krakowskiej”. Odgrywanie scen z użyciem kukiełek w przenośnych szopkach było powszechne na terenach Polski w zaborze rosyjskim i austriackim, w szopkach śląskich figury w szopce osadzone były na specjalnej tarczy, obracanej za pomocą korby.

Okiem widza

W pierwszym tomie „Tygodnika Ilustrowanego” z 1860 r. (str. 115) Wacław Szymanowski, pisarz, a ówczesnie właściciel i redaktor „Kurjera Warszawskiego”, popełnił artykuł o szopce polskiej. Zacytujmy:

„Była więc osóbką Pana Jezusa, a na boku Marja i Józef, stojący przy kolebce, w postaci nachylonej, afekt natężonego kochania i podziwienia wyrażającej. W górze szopki, pod dachem i nad dachem, aniołowie unoszący się na skrzydłach, jakoby śpiewający »Gloria in excelsis Deo«. Toż dopiero w niejakej odległości jednego od drugiego, pasterze padający na kolana przed narodzoną Dzieciną, ofiarujący mu dary swoje, ten baranka, ów kózkę; dalej za szopą po obu stronach pastuszkowie, wieśniacy, jeden pasący trzody owiec i bydła, inni śpiący, inni do szopy spieszący, dźwigając na ramionach barany, kozły, między którymi osóbką rozmaity stan ludzki i ich zabawy wyrażają: panów w karetach jadących, szlachtę i mieszczan pieszo idących, chłopów na targ wiozących drwa, zboże, siano, prowadzących woły, orzących pługami, sprzedających chleby, niewiasty dojące krowy, Żydów różne towary do sprzedania na rękę trzymających, i tym podobne akcje ludzkie”.

Szopki żywe i... dziwne

Historia szopek bożonarodzeniowych ewoluuje. W latach 80. w Polsce popularne były szopki polityczne. Czasem wiązało się to z represjami ze strony komunistycznych władz. Na przykład za projekt szopki wystawionej w kościele oo. Jezuitów w Kaliszu w Boże Narodzenie 1981 r. (i komentarz do niego, odczytywany publicznie) o. Stefan Dzierżek został skazany na rok więzienia w zawieszeniu na 3 lata. Według władz PRL jego dzieło mogło wywołać – jak głosił akt oskarżenia – „społecznie szkodliwe emocje i wrogie nastroje”.

Obecnie coraz popularniejsze są tzw. żywe szopki, z udziałem zwierząt. Taką od lat można oglądać na terenie dawnego klasztoru oo. Kamedułów na warszawskich Bielanach. Szopka nawiązuje do tradycyjnej rzeźby podhalańskiej (drewnianą stajenkę i figurki ofiarował klasztorowi Józef Wilkoń), zaś dodatkową atrakcją są żywe osiołki.

Co ciekawe, do religijnej tradycji szopek nawiązują też inscenizacje artystyczne, które budzą pytanie o cele, które im przysweciają. W listopadzie tego roku na Grand Place w Brukseli ustawiono taką właśnie „szopkę”. Postacie zostały „wymodelowane” z... tandetnych tkanin, pozszywanych metodą patchworkową, żadna nie ma twarzy. Według twórców szopki miała to być „inkluzywna instalacja przedstawiająca ludzi o wszystkich kolorach skóry, tak żeby każdy mógł się w szopce odnaleźć”. „To już nie jest betlejemka stajenka, ale jakiś niejasny, niezrozumiały symbol, który nie przekazuje sobą Bożej tajemnicy” – skomentował to portal katolicki „Tribune Chrétienne”.

Nikt oprócz św. Mateusza nie wystawia Herodowi aż tak złej rekomendacji. A orzezi niewiniątek nie wspominają pozostałe Ewangelie ani apokryfy. Nie pisze o tym także żydowski historyk Józef Flawiusz, który Heroda wręcz nie znośli. Czy zatem Król Judei był władcą dobrym? Nic z tych rzeczy – był zręcznym dyplomata i gospodarzem, lecz cynikiem i okrutnikiem do szpiku kości.

Łaska Rzymu

Zacznijmy od tego, że Herod Wielki (ok. 73 r.p.n.e. – ok. 4 r.p.n.e.) nie był nawet Żydem. Był Idumejczykiem, synem Antypatra i Nabatejki Kyprios. Idumejczycy zamieszkiwali tereny położone na południe od Morza Martwego. Byli Semitami, ale z Żydami – choć byli spokrewnieni – bardziej się wadzili niż przyjaźnili. Z kolei Nabatejczycy byli ludem pochodzenia semickiego przybyłym z Półwyspu Arabskiego na tereny obecnego południowego Izraela i południowej Jordanii.

Gdy Herod miał ok. 25 lat dostał od swojego ojca władzę nad północną częścią Palestyny, czyli Galileę. Okazał się bardzo sprawnym władcą. Zaraz na początku swoich rządów złapał i zabił herszta rozbójników na pograniczu Syrii. Ludzie chwalili go wręcz za to, gdyż przyniósł im upragniony spokój. Jednocześnie fakt, że był Idumejczykiem narażał go na konflikt z elitą żydowską. A nawet na niebezpieczeństwo śmierci z ich rąk.

Powiedzenie, że ktoś zrobił błyskawiczną karierę polityczną, ma do Heroda zastosowanie idealne: W 46 r.p.n.e. dzięki Oktawianowi Augustowi (i po części Antoniuszowi) był już namiestnikiem Celesyrii i Samarii. Apod koniec 40 r. decyzją senatu rzymskiego został mianowany królem Judei.

Polityczny lawirant

Aby wyjaśnić taką łaskawość cesarza, trzeba odwołać się do splątanych dziejów Judei. Od zawsze toczyła się tam bezwzględna walka o władzę między przedstawicielami żydowskich elit. W Sanhedrynie sadyceusze (arystokraci-kapłani) rywalizowali z faryzeuszami (klasy niższe). Antypater, który chciał utrzymać tron, musiał więc lawirować między elitą żydowską a Rzymem.

Jego uległość wobec Rzymian miała przede wszystkim na celu utrzymanie dotychczasowej pozycji rodu herodiańskiego. W roku 63 p.n.e. sprawa się uprościła – Pompejusz zajął Jerozolimę i w konsekwencji królestwo Judei straciło wszystkie tereny oprócz Galilei, Idumei i części Zajordanii. Antypater otrzymał „najważniejszy” okręg Judei, czyli Jerozolimę z prawem poboru podatków na rzecz Rzymu. Mógł on też wprowadzić własną administrację, a także po-

HEROD WIELKI: WŁADCA JUDEI Z FATALNĄ OPINIĄ U POTOMNYCH

Na postać Heroda patrzymy przede wszystkim przez pryzmat Ewangelii św. Mateusza, w której przedstawiony został jako tyran pragnący zgładzić Jezusa i inicjator tzw. rzezi niewiniątek. Prawda o królu Judei z łaski Rzymu wykracza jednak poza religię

Mariusz Grabowska

wołać własne prywatne siły zbrojne. Nadano mu nawet tytuł Namiestnika. Później Juliusz Cezar przebił ten tytuł nowym – Prokuratora Judei

Trudną politykę lawirowania stosował także Herod. W konflikcie między Oktawianem i Antoniuszem wziął stronę tego drugiego, ale po jego klęsce pod Akcjum w 31 r. p.n.e. ukorzył się przed Oktawianem, który potwierdził jego władzę w Judei i dodatkowo oddał mu ziemie zagarnięte wcześniej przez Kleopatę. Historyk zapisał, że „Herod z podniesioną głową zaproponował mu swoją przyjaźń”. W latach 20. i w. p.n.e. królestwo Heroda obejmowało, prócz Palestyny, też część dzisiejszej Jordanii, Libanu i Syrii.

„Wołał ją ciągle”

Józef Flawiusz zapisał, że oile Herodowi dobrze szło politykowanie, to w pozostałych kwestiach było słabo. Był neurastenikiem, megalomanem, miał nieskończoną ilość fobii, bał się spisków do tego stopnia, że nigdzie nie ruszał się bez obstawy. Z czasem atmosfera na jego dworze królewskim stała się nie do zniesienia. Naukowcy przypuszczają, że przyczyną złego stanu psychicznego króla mogła być choroba nerek, z powodu której ostatecznie zmarł w cierpieniach.

Herod był też kochliwy – miał 10 żon, z których najbardziej kochał Mariamne, Żydówkę z rodu Hasmonauszy. Jednakże matka i siostra Heroda nienawidziły jej i ciągle oskarżały Mariamne przed Herodem o zdradę. Początkowo Herod nie dawał temu wiary, jednak z czasem dał się przekonać i skazał ją na śmierć. Było to w 29 r. p.n.e. Flawiusz pisze, że Herod tak bardzo żałował tej decyzji, że kazał swoim sługom „wołać jej imię na korytarzach pałacu, żeby sprawić wrażenie jakoby jeszcze żyła”.

Co dużo gadać: Herod był psychopatycznym okrutnikiem. Dopuszczał się wielu mordów, poszukując rzeczywistych lub domniemyanych spisków mogących pozbawić go władzy. Prócz Mariamne zamordował też swojego pierwotnego syna

Rzeź niewiniątek – fresk Giotto di Bondone z ok. 1305 r. W oknie wieży stoi Herod

Antypatra (z pierwszej żony Doris). Zabił też brata i matkę – tę ostatnią w wyjątkowo okrutny sposób, bowiem wydał ją na śmierć głodową w więzieniu.

Herod budowniczy

Pasją króla było budowanie, a tym samym dodawanie splendoru swojej władzy. Z jego inicjatywy powstało wiele okazałych budowli na terenie Palestyny. Był założycielem takich miast jak Sebaste, Antypatris oraz Cezarei Nadmorskiej, która stała się główną siedzibą prokuratorów rzymskich (jednym z nich będzie później Poncjusz Piłat, który piastował urząd prokuratora w latach 26-36).

Ale na jego rozkaz powstały również wspaniałe twierdze: Masada, Herodium, Macheront, Aleksandria i Hyrcanum. W Panias (późniejsza Cezarea Filipowa) zbudował świątynię na cześć cesarza Augusta. Najważniejszym jednak przedsięwzięciem budowlanym była jednak rozbudowa świątyni jerozolimskiej.

Prace nad upiększaniem Przybytku rozpoczęły się ok. 19 r. p.n.e. Jego rozmiary zostały powiększone niemalże o połowę tak, że plac świątynny liczył sobie od tego czasu pół kilometra długości i 300 metrów szerokości. Według obliczeń naukowców najmniejszy z kamieni użytych do budowy ważył ok. dwóch ton, a największy o długości ponad 13 metrów ok. 570 ton. Po dekadzie świątynia została oddana do użytku, choć prace były tam kontynuowane. W 70 r. Rzymianie zrównali ją z ziemią.

Pusty grób króla

Herod Wielki – to znów uwaga Józefa Flawiusza – nad wszystkim przedkładał luksus. Nic dziwnego, że wybudował sobie kilka wspaniałych pałaców, w których mieszkał w zależności od pory roku.

W okresie pory deszczowej, kiedy temperatury spadają w Judei nawet do kilku stopni powyżej zera, udawał się do swego pałacu w Jerycho (200

metrów pod poziomem morza), gdzie jest cieplej niż w innych miejscach Palestyny. Natomiast w okresie pory suchej, kiedy są silne upały, przebywał w pałacu, który się znajdował pod twierdzą Herodium obok Betlejem (750 metrów nad poziomem morza).

Tu dygresja: to właśnie tam, w 2007 r. został odkryty przez izraelskich archeologów jego rzeźbiony grób. Znajduje się w ruinach pałacu Herodium, czyli 12 km od Jerozolimy. Sprawa jest jednak dość tajemnicza. Do informacji publicznej podano, że prof. Ehud Netzer z Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie „odnalazł grób króla Judei Heroda”. Naukowiec badał ponoć to miejsce już od 1972 r. W sprofanowanym grobie nie zachowały się jednak szczątki ludzkie.

Herod a Biblia

Sylwetka Heroda, którą znajdujemy w Ewangelii św. Mateusza (por. Mt 2,1-19) doskonale wpisuje się w tę, jaką znamy z dzieł Józefa Flawiusza. Był on

królem, który pomimo wspomnianych sukcesów politycznych i budowlanych, wydawał się nieszczęśliwy. Z punktu widzenia historycznego marketingu miał jednakże to niebywałe szczęście, że żył w czasie, kiedy urodził się Jezus. Przypomnijmy: Herod miał ok. 70 lat, kiedy wydał rozkaz zabicia dzieci (Mt 2,16). Jezus zatem w żaden sposób nie mógł stanowić dla niego realnego zagrożenia. Umarł, mniej więcej, dwa lata po narodzeniu Jezusa, wpisując się na stałe w historię jako uosobienie zła.

Św. Mateusz pisze: „Wtedy Herod, widząc, że go Mędrcy zawiedli, wpadł w straszny gniew. Posłał (oprawców) do Betlejem i całej okolicy i kazał pozabijać wszystkich chłopców w wieku do lat dwóch, stosownie do czasu, o którym się dowiedział od Mędrców. Wtedy spełniły się słowa proroka Jeremiasza:

*Krzyk usłyszano w Rama,
płacz i jęk wielki.
Rachel oplakuje swe dzieci
i nie chce utulić się w żalu,
bo ich już nie ma”.*

Warus i Antypas

Po śmierci Heroda następcą tronu Judei miał zostać jego syn, Herod Archelaos. Gdy po siedmiu dniach skończyła się publiczna żałoba, spora grupa ludzi zaczęła oplakiwać uczonych w piśmie oraz ich zwolenników, którzy zostali zabici przez Heroda za strącenie złotego orła, symbolu Imperium, znad bramy Przybytku. Domagali się więc od Archelaosa pomśzczenia ich, karzących, którzy byli w łaskach u Heroda. Ten jednak wysłał przeciw nim wojsko, zabijając ok. trzech tys. ludzi. Następnie spokojnie odpłynął do Rzymu, aby otrzymać władzę królewską z rąk cesarza Augusta. Buntujących się dalej Żydów krwawo poskromił Publiusz Kwinktyliusz Warus, namiestnik Syrii. W samej Jerozolimie kazał ukrzyżować ok. dwóch tys. więźniów.

Wspomnijmy jeszcze o Herodzie Antypasie – Tetrarsze Galilei i Perei, synu Heroda Wielkiego i bracie Heroda Archelaosa, założycielu Tyberiady. On też ma swój udział w historii Jezusa: gdy poślubił swoją bratową Herodiadę, czym wywołał oburzenie wśród Żydów, skazał na śmierć krzykującego ten związek św. Jana Chrzciciela. Wedle św. Łukasza był również obecny przy skazaniu Jezusa na śmierć:

„Na widok Jezusa Herod bardzo się ucieszył. Od dawna bowiem chciał Go ujrzeć, ponieważ słyszał o Nim i spodziewał się, że zobaczy jaki znak, zdziałany przez Niego. Zasypał Go też wieloma pytaniami, lecz Jezus nic mu nie odpowiedział. Arcykapłani zaś i uczeni w Piśmie stali i gwałtownie Go oskarżali. Wówczas wzgardził Nim Herod wraz ze swoją strażą, na pośmiewisko kazał ubrać Go w włósną płaszcz i odesłał do Piłata”.

AUTOREKLAMA

Polecamy →

Wewtorek 23 grudnia z „Gazetą Wrocławską” oraz w każdy piątek

TELEMAGAZYN

Twój wybór programów

telemagazyn.pl

SERIAL KOMEDIOWY SOBOTA TVP 120:25

U Pana Boga w Królowym Moście

Serial jest rozszerzoną wersją filmu „U Pana Boga w Królowym Moście” z 2023 roku, który jest czwartym i jak dotąd ostatnim z kultowej serii komediowej o mieszkańcach Królowego Mostu na Podlasiu. Na ekranie po raz ostatni możemy oglądać wybitnego aktora Emilianą Kamińskiego, który wcielił się w rolę burmistrza Jerzego Bociana. Większość scen z udziałem aktora udało się nakręcić, jednak jego nagła śmierć zmusiła twórców do modyfikacji scenariusza. Marta, młoda, żądna przygód archeolożka z Warszawy, przybywa do Królowego Mostu, by przeprowadzić badania w podziemiach tamtejszego kościoła. Proboszcz decyduje się bez zgody biskupa umożliwić jej pracę w nieodkrytych dotąd zakamarkach budowli. Dziewczyna znajduje stary historyczny dokument, według którego Królowy Most powinien być niepodległym państwem. To wywraca życie mieszkańców do góry nogami. Rozpoczyna się pełna zabawnych, nieoczekiwanych sytuacji i zwrotów akcji walka o odłączenie miasta od Polski i stworzenie samodzielnego kraju.

KONCERT SOBOTA TVP 2 20:00

Czy to już? - jubileusz Haliny Mlynkovej

Koncert z okazji 25 lat pracy scenicznej Haliny Mlynkovej oraz 25. rocznicy wydania albumu „ANO”. W tym wydarzeniu artystce towarzyszyć będzie Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” i wielu gości. Halina zaśpiewa największe hity w nowych opracowaniach symfonicznych autorstwa Pawła Tomaszewskiego. Wśród nich usłyszymy m.in. „Czerwone korale”, „Za wielkim morzem Ty” oraz „W kinie w Lublinie”. Siegnie również po repertuar innych artystów, którzy mieli wpływ na jej muzyczną karierę. Usłyszymy premierowe utwory skomponowane we współpracy z międzynarodowymi twórcami – Judem Friedmanem i Allanem Richem, którzy tworzyli przeboje dla takich gwiazd, jak Whitney Houston czy

ROZRYWKA ŚRODA TVP 2 19:50, POLSAT 19:40

Magia sylwestrowej nocy

Ostatnią noc w roku widzowie Dwójki spędzą z najlepszą muzyką rozrywkową! Koncert plenerowy na żywo z udziałem publiczności odbędzie się na scenie pod katowickim Spodkiem. Na scenie wystąpią m.in. Doda, Maryla Rodowicz, Kuba Badach, Michał Szpak, Piotr Kupicha i Feel, Ich Troje i Mandaryna, Kayah, Justyna Steczkowska, Zespół Śląsk, Dawid Kwiatkowski, Oskar Cymś, Kombii, Andrzej Piaseczny, Cleo, Piersi, Stachurski, Grzegorz Hyży, Blanka, Roxie, Margaret, Viki Gabor, Grubson, Tribbs. Międzynarodową gwiazdą **Sylwestra z Dwójką** będzie Sting, który zaśpiewa dla widzów TVP2 swoje największe przeboje. Tele Magazyn jest patronem medialnym imprezy. W bajkowej scenerii zabytkowego rynku w Toruniu odbędzie się **Sylwestrowa Moc Przebojów 2025**. W tym roku Polsat

zaprosił najwięcej gwiazd w historii swoich sylwestrów. Od 19:45 najlepsze imprezowe przeboje w wykonaniu m.in.: Thomasa Andersa z Modern Talking&Band, Lady Pank, Perfectu i Łukasza Drapały, Beaty i Bajmu, Edyty Górniak, Golec uOrkiestry,

zespołów Big Cyi i Enej, Anny Wyszkoni, Alicji Majewskiej, Majki Jeżowskiej, Urszuli, Julii Żugaj, Zenka Martyniuka, Sławomira i Kajry, Marcina Millera z zespołem Boys, Skolima, Smolastego. A to tylko niewielki fragment długiej listy gwiazd.

PONIEDZIAŁEK 22 Grudnia								
TVP 1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Rodzinka na święta – serial dok. 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (57) 9.00 Ranczo (40) 10.00 Komisarz Alex (56) 11.00 Ojciec Mateusz (30) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 Magazyn rolniczy 12.55 Planeta Ziemia III 14.00 Wichrowe wzgórze (323) – serial obyczaj. 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej 16.05 Dziedzictwo (783) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny 18.10 Klan (4622) – telenowela Polska 18.45 Akacjaowa 38 (773) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.55 20.30 Teatr TV: Wigilijna opowieść – spektakl Polska 2000 Reż. Piotr Trzaskalski, wyk. Andrzej Chyra, Katarzyna Herman, Tomasz Zaliwski 21.40 Jan Englert. Spróbuj jeszcze raz pofunąć – film dokumentalny Polska 2025 22.55 Balans bieli – magazyn 23.40 Sonata – dramat obyczaj. Polska 2022 **** Reż. Bartosz Blaschke, wyk. Michał Sikorski, Małgorzata Foremniak, Łukasz Simlat 1.40 Wykrywacz kłamstw	TVP 2 5.30 M jak miłość (1660) 6.25 Rodzina (nie od) święta 6.55 Barwy szczęścia (3281) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.50 Okrasa łamie przepisy – magazyn 12.30 Koło fortuny – teleturniej 13.15 Miłość i nadzieja (358) 14.05 Va banque – serial obyczaj. Turcja 2022 14.15 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (809) – serial obyczaj. Polska 2025 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (296) – telenowela 15.50 Przepis dnia – magazyn 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Miłość i nadzieja (359) 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Barwy szczęścia (3281) 19.50 Przepis dnia – magazyn 20.05 Barwy szczęścia (3282) Rawiczowa spotyka się z Celiną. Pragnie zemsty na Zastoi i próbuje zlecić jego zabójstwo. Asia i Hubert muszą przekonać Emila do wyjazdu do USA. 20.40 Kulisy „M jak miłość” 20.55 M jak miłość (1899) Agnieszka się ukrywa i jest gotowa uciec przed Martinem aż do USA, nieświadoma, że praktycznie cała rodzina z Grabiny domyśliła się już, kto jest jej ojcem. 21.55 Na sygnale (810, 811) 22.55 Cztery pory roku w Hawanie (5) – serial krym. 23.55 Komedianci debiutanci **** – komediodramat Fr. 2020 Reż. Emmanuel Courcol, wyk. Kad Merad 1.55 Stulecie Winnych (50)	Polsat 5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.30 Małanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny 9.30 Swaci (9) – serial kom. 10.30 Kuchnia (37, 38) – serial kom. 11.30 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny 14.40 Dlaczego ja? (1411) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025 15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (891) – serial fabularno-dokumentalny 17.00 Gliniarze (1052) – serial fabularno-dokumentalny 18.00 Pierwsza miłość (4120) Mateusz ucieka z konwoju transportującego go z pogrzebu Teresy. Ochronę zostają objęte Emilia i Marta, które mogą być potencjalnym celem. Piotrek zaczyna dostrzegać istotę chowanego planu Sika. 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Pojutrze – film katastroficzny *** USA 2004 Reż. Roland Emmerich, wyk. Dennis Quaid, Jake Gyllenhaal, Sela Ward 22.25 Turysta – thriller USA/Francja/Włochy/W. Bryt. 2010 Reż. Florian Henckel von Donnersmarck, wyk. Johnny Depp, Angelina Jolie, Paul Bettany 0.50 Carandiru **** – dramat obyczaj. Brazylia/Argentyna/Włochy 2003 4.40 Disco gramy!	TVN 5.15 Jak to jest zrobione? 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 6.50 Kuchenne rewolucje: Pizzeria „Hot Devil Pizza” Łódź – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN 11.25 Kuchenne rewolucje: Koronowo – Nasze smaki – reality show 13.35 Ukryta prawda (1560-1562) – serial fabularno-dokumentalny 16.50 Kuchenne rewolucje – reality show 17.55 Detektywi (195) 19.00 Fakty 19.40 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich Uwaga! – magazyn 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej (4136) Darek zaczyna przegrywać na wszystkich frontach. Kalina, która odzyskała pewność siebie, ostrzega Żbika, że teraz nie mogą jej zwolnić. Nowak odwiedza Kamila i prosi go o radę, jak dogadać się z nastolatką. 20.55 Green Book – film biograf. **** USA/Chiny 2018 Reż. Peter Farrelly, wyk. Viggo Mortensen, Mahershala Ali, Linda Cardellini 23.40 Wioska robota – film sensac. USA/Francja/Włochy/W. Bryt./Niemcy 2003 Reż. F. Gary Gray, wyk. Mark Wahlberg, Charlize Theron, Donald Sutherland 1.55 Co za tydzień – magazyn 2.20 Kuchenne rewolucje 3.10 Szpital św. Anny (73) 3.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (15)	TVN 7 6.05 Szkola W-11 Wydział Śledczy 13.55 Detektywi 14.55 Zapukaj do moich drzwi (6) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Tajemnice miłości 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 **** Rafa – horror Australia 2010, reż. Andrew Traucki, wyk. Damian Walshe-Howling, Gyton Grantley 21.55 **** Miasto złodziei – dramat USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck 0.25 **** 8-bitowe Święta – komedia USA/Kan. 2021, reż. Michael Dowse, wyk. Winslow Fegley 2.25 Zyjąc z potworem	TV 4 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i policjanci (238, 239) 10.55 Na ratunek 112 11.55 Trudne sprawy 14.55 Ktoś tu kłamie? 15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18.00 Policjantki i policjanci (1320, 1321) 20.00 Uroczysko (139, 140) – serial krym. Polska 21.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (948) – serial krym. Polska 22.00 Sprawiedliwi. Trójmiasto (65) 23.00 **** Purpurowe Święta II: Aniolo-wie Apokalipsy – thriller Fr./Wł./W. Bryt. 2004 1.05 Love Island. Wyspa miłości	TVP Kultura 9.00 Lalka (1) 10.35 **** Będzie lepiej – komedia Polska 1936 12.25 Wielcy mistrzowie malarstwa 13.25 Wstęp wolny 13.45 Tamte lata, tamte dni 14.20 **** Siedem czerwonych róż, czyli Benek Kwiciarz o sobie i o innych – dramat Polska 1972 15.45 Lalka (2) 17.10 Tygodnik kulturalny 18.10 Bez stałego adresu – Bob Dylan 20.00 **** Młara człowieka – dramat Fr. 2015 21.40 Porozmawiajmy szczerze 22.20 **** Whiplash – dramat USA 2014 0.20 Łódź Kultury	TV Trwam 11.30 Warto być ojcem 12.20 Oredzie na trudne czasy 13.30 Msza święta 14.30 Misja księdza Jacka 15.25 Centrum Ewangelizacji 16.10 Sanktuaria polskie 16.30 Porady bonifratrów 17.00 Świadkowie 17.30 Moja parafia 18.15 Rozmowy niedokończone 19.30 Poznajemy Polskę 19.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Z wdęką... 22.30 Obyś był zimny albo gorący	TVP Puls 6.00 Nash Bridges (37, 38) 8.00 Kobra – oddział specjalny (12, 13) 10.00 Zbuntowany anioł (225, 226) 11.55 Wspaniałe stulecie (2, 3) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (391, 392) 15.50 Ranczo (5, 6) – serial kom. Polska 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (908, 909) – serial obyczaj. Polska 20.00 **** Mścicielka – thriller Fr./Kan./USA 2016 22.00 **** Smak zemsty. Peppermint – thriller USA/Hongk./Chiny 2018 23.55 **** Śmiertelna rozgrywka – film sens. USA/Monaco 2016

**** koniecznie *** zdecydowanie tak ** możesz * nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl 2e8e6f5eb3

WTOREK 23 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze

7.30 Rodzinka na święta – serial dok.

8.00 Serwis Info

8.25 Zaraz wracam (58)

9.00 Ranczo (41)

10.00 Komisarz Alex (57)

11.00 Ojciec Mateusz (31)

12.00 Serwis Info

12.10 Agrobiznes

12.40 Magazyn rolniczy

12.55 Normandia między oceanem a niebem

14.00 Wichrowe wzgórze (324) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn

15.15 Reporterzy – magazyn

15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej

16.05 Dziedzictwo (784) – serial obyczaj. Turcja

17.00 Teleexpress

17.30 Jaka to melodia?

18.10 Klan (4623) – telenowela Polska

18.45 Akacyjowa 38 (774) – serial obyczaj. Hiszpania

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.30 Zaraz wracam (59) Długi Filipa wobec Klaudii zatruwają atmosferę w domu. Anna przeprowadza sondę wśród mieszkańców, a urzędnicy muszą mierzyć się z rosnącą presją.

21.10 Gala jubileuszowa 200-lecia. Teatr Wielki – Opera Narodowa

Największe gwiazdy opery wykonają arie znane wszystkim melomanom.

23.40 Prawo Bronxu – dramat

**** obyczaj. USA 1993

Reż. Robert De Niro, wyk. Chazz Palminteri

1.45 Wykrywacz kłamstw

TVP 2

5.30 M jak miłość (1661) – serial Polska 2022

6.25 Piękny wiek – reportaż

6.55 Barwy szczęścia (3282)

7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn

11.50 Rosół polski – magazyn

12.30 Koło fortuny – teleturniej

13.15 Miłość i nadzieja (359) – serial obyczaj. Turcja

14.05 Va banque – teleturniej

14.35 Na sygnale (810) – serial obyczaj. Polska

15.00 Koło fortuny – extra – teleturniej

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (297) – telenowela

15.50 Przepis dnia – magazyn

16.00 Koło fortuny – teleturniej

16.35 Familiada – teleturniej

17.20 Miłość i nadzieja (360) – serial obyczaj. Turcja

18.15 Va banque – teleturniej

18.50 Jeden z dziesięciu

19.25 Barwy szczęścia (3282) – serial Polska

19.55 Przepis dnia – magazyn

20.05 Barwy szczęścia (3283) – serial Polska

20.40 Przepis dnia – magazyn

20.55 Mikołaj na sygnale 2. Zdążyć przed Wigilią – film obyczaj. Polska 2025

Reż. Grzegorz Waller, wyk. Andrzej Grabowski, Mikołaj Roznerski, Kamil Bloch

22.05 Magazyn Ekspresu Reporterów

23.15 Córka trenera – dramat obyczaj. Polska 2018

Reż. Łukasz Grzegorzek, wyk. Jacek Braciak, Karolina Bruchnicka

1.00 Mój piękny syn – film biograf.

**** graf. USA 2018

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy

6.00 Nowy dzień – magazyn

8.30 Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny

9.30 Swaci (10) – serial kom.

10.30 Kuchnia (39, 40) – serial kom.

11.30 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny

14.40 Dlaczego ja? (1412) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia

16.15 Pogoda

16.20 Interwencja – magazyn

16.30 Na ratunek 112 (892)

17.00 Gliniarze (1053) W środku nocy do dziewczyny dzwoni narzeczony. W tle słychać odgłosy walki i połączenie zostaje przerwane. W trakcie śledztwa wychodzi na jaw, że w siłowni, gdzie pracował, widywano przestępców, a on sam prowadził podwójne życie.

18.00 Pierwsza miłość (4121) – serial Polska

18.50 Wydarzenia

19.15 Gość „Wydarzeń”

19.55 Szklana pułapka 2 **** – film akcji USA 1990

Reż. Renny Harlin, wyk. Bruce Willis, Bonnie Bedelia, William Atherton

22.25 Pewnego razu w Meksyku: Desperado II – film sensacyjny USA/Meksyk 2003

Reż. Robert Rodriguez, wyk. Antonio Banderas, Salma Hayek, Mickey Rourke

0.50 Pojutrze – film katastroficzny

*** USA 2004

3.30 Nasz nowy dom

4.40 Disco gramy!

TVN

5.05 Nauka jazdy

5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny

6.50 Kuchenne rewolucje: „Jani Sushi”, Tarnów – reality show

7.45 Dzień Dobry TVN

11.25 Kuchenne rewolucje: Pizzeria „Famiglia per amici”, Łódź – reality show

13.35 Ukryta prawda (1563-1565) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

16.50 Kuchenne rewolucje – reality show

17.55 Detektywi (196) – serial fabularno-dokumentalny

19.00 Fakty

19.55 Uwaga! – magazyn

20.10 Doradca smaku

20.15 Na Wspólnej (4137) – serial Polska

20.55 Kursk – film sensacyjny

*** Francja/Belgia/Luksemburg/USA/Rumunia/Kanada 2018

Reż. Thomas Vinterberg, wyk. Matthias Schoenaerts, Léa Seydoux, Colin Firth

23.25 Gliniarz z Beverly Hills III

*** – komedia sensac. USA 1994

Reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy, Judge Reinhold, Hector Elizondo

Axel Foley, nieujarzmiony detektyw, znów odwiedza Beverly Hills, ku wściekłości lokalnego szeryfa. Tropiąc złodziei samochodów, odkrywa, że są to ci sami bandyci, którzy zabili jego szefa.

1.35 Kuba Wojewódzki – talk show

2.40 Nastolatki rządzą... kasą

3.30 Szpital św. Anny (74)

4.20 Uwaga! – magazyn

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVN 7

6.05 Szkoła

8.50 Ukryta prawda

11.50 W-11 Wydział Śledczy

13.55 Detektywi

14.55 Zapukaj do moich drzwi (7)

15.55 Sąd rodzinny

16.55 Tajemnice miłości

17.55 Zagadki losu

19.00 Ukryta prawda

20.00 *** Człowiek na krawędzi – thriller USA 2012, reż. Asger Leth, wyk. Sam Worthington, Elizabeth Banks

22.25 **** Ciche miejsce – horror USA 2018, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt, John Krasinski

0.05 *** Elf – komedia USA 2003, reż. Jon Favreau, wyk. James Caan

2.10 Żyjąc z potworem

3.00 SOS. Ekipy w akcji

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej

7.55 Bogaty dom – biedny dom

8.55 Policjantki i policjanci (240, 241)

10.55 Na ratunek 112

11.55 Trudne sprawy

14.55 Ktoś tu kłamie?

15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej

18.00 Policjantki i policjanci (1321, 1322)

20.00 Uroczysko (141, 142)

21.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (949) – serial krym. Polska

22.00 Sprawiedliwi. Trójmiasto (66) – serial krym. Polska

23.00 **** Leon zawodowiec – dramat Fr./USA 1994

1.20 Love Island. Wyspa miłości

2.25 Hardkorowy lombard

TVP Kultura

10.25 *** Siedem czerwonych róż, czyli Benek Kwiciarz o sobie i o innych – dr. Pol. 1972

11.50 *** Wyspy szczęśliwe – dr. Pol. 1972

12.50 Sam Goldwyn – legenda Hollywoodu

13.55 Hala odlotów

14.55 *** Doktor Murek – dr. Polska 1939

16.45 Lalka (3)

18.15 Łódź Kultury

18.55 Rozświetlone Boże Narodzenie

20.00 Teatr TV: Dialog o Narodzeniu – spektakl Pol. 2022

20.45 *** Wiek niewinności – dramat USA 1993

23.10 W poszukiwaniu dobrego filmu

23.45 Za drzwiami galerii Uffizi

TVP Sport

8.35 Biatlon: PŚ w Annecy-Le Grand-Bornand

10.10 Koszykówka: Eliminacje MŚ mężczyzn: Polska – Austria

12.25 Piłka nożna

15.55 Piłka nożna: Ronaldinho Show – Pojedynyek Legend: Polska – Brazylia

17.55 Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Szwecja – Polska

20.00 Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Mecz w Chorzwie: Polska – Finlandia

22.00 Sportowy wieczór

22.20 Spotkanie świąteczne

22.50 Żużel: Drużynowe ME w Gdańsku: Finał

0.50 Boks: R. Parzęczewski – O. Antonow

TV Puls

6.00 Nash Bridges (38, 39)

8.00 Kobra – oddział specjalny (13, 14)

10.00 Zbuntowany anioł (227, 228)

11.55 Wspaniałe stulecie (3, 4)

13.50 Lombard. Życie pod zastaw (393, 394) – serial obyczaj. Polska

15.50 Ranczo (6, 46) – serial kom. Polska

18.00 Lombard. Życie pod zastaw (909, 910) – serial obyczaj. Polska

20.00 *** Braven – film sens. Kan./USA 2018

22.00 *** Tokarev. Zabójca z przeszłości – film sens. USA/Fr. 2014

23.50 *** Maczeta – film sens. USA 2010

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

ŚRODA 24 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze

7.30 Rodzinka na święta

8.00 Rozświetlone Boże Narodzenie

9.00 K-9: Pies, który uratował Święta – film USA 2013

10.35 *** Święteczna zorza – film USA/Kanada 2018

12.05 *** Miss Potter – film W. Bryt./USA 2006

13.40 Kolędy pod Tatrami

14.00 Wichrowe wzgórze (325)

14.55 Kolędy pod Tatrami

16.05 Dziedzictwo (785) – serial obyczaj. Turcja

17.00 Teleexpress

17.30 Święta noc. Kolędy w stylu dawnych mistrzów z bazyliki Mariackiej w Krakowie

Wyk.: Joanna Moskowicz, Arnold Rutkowski, Rafał Bartmiński, Gabriela Legun, Natalia Rubiś

17.50 Każdy ma swoje Bettejem – koncert kolęd w kaplicy św. Kingi w Kopalni Soli „Wieliczka”

19.30 19.30

20.00 Ordędzie abp Józefa Kupnego na Boże Narodzenie

20.15 Płynie kolęda, polska kolęda... ze wszystkich stron

21.55 Uroczysta pasterka z Watykanu z udziałem papieża Leona XIV

0.05 Miłość w kadrze – film obyczaj. USA 2023

Reż. Jack C. Newell

1.35 Prawo Bronxu – dramat

**** obyczaj. USA 1993

Reż. Robert De Niro

3.35 Dzień dobry, kocham Cię! ** – komedia romantyczna Polska 2014

TVP 2

5.05 M jak miłość

5.55 *** Święteczny uśmiech losu – komedia romantyczna Kanada/USA 2021

7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn

11.40 Gwiazdorska kuchnia Ani – magazyn

12.20 *** Przepis na piękne święta – komedia romantyczna Australia 2023

14.00 Familiada – teleturniej

14.35 Koło fortuny – teleturniej

15.15 Szansa na sukces. Opole 2026: Piosenki Jarosława Kukulskiego – show

16.10 Przepis dnia – magazyn

16.20 U nas kolęda – Halina Młynkowa i Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” – koncert

17.20 Mikołaj na sygnale 2. Zdążyć przed Wigilią – film obyczaj. Polska 2025

Reż. Grzegorz Waller, wyk. Andrzej Grabowski, Mikołaj Roznerski, Kamil Bloch

18.30 Uwierz w magię święt

*** – komedia USA/Kan. 2020

Reż. Bosede Williams, wyk. Amber Stevens West

20.05 Teraz albo nigdy – komedia romantyczna USA 2018

Reż. Peter Segal, wyk. Jennifer Lopez, Vanessa Hudgens

21.55 Miłość jak miód – komedia Polska 2024

Reż. Maciej Migas, wyk. Agnieszka Suchora, Edyta Olśzówka, Michał Czernecki

23.40 Święta o smaku miłości

*** – komedia rom. USA 2021

Reż. Ellie Kanner, wyk. Molly McCook, Aaron O’Connell

1.05 Emma – komedia romantyczna na W. Bryt./USA 1996

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

Polsat

6.00 Nowy dzień

8.35 Pierwsza gwiazdka – film anim.

10.25 *** Święty Mikołaj z 34. ulicy – komedia USA 1994

12.50 Wielkie kołędowanie z Polsatem w Świętej Lipce

13.50 Wielkie kołędowanie z Polsatem w bazylicy św. Krzyża w Warszawie

14.50 Wielkie kołędowanie z Polsatem na Skalce w Krakowie

15.50 Wielkie kołędowanie z Polsatem na Podhalu

16.50 Wielkie kołędowanie z Polsatem w Rzeszowie

18.50 Wydarzenia

19.30 Pada Shrek – film animowany USA 2007

20.00 Kevin sam w domu

**** – komedia USA 1990

Reż. Chris Columbus, wyk. Macaulay Culkin, Joe Pesci, Daniel Stern

22.20 Rodzinny dom wariatów

*** – komediodramat USA/Niemcy 2005

Reż. Thomas Bezucha, wyk. Claire Danes, Diane Keaton, Rachel McAdams

Konserwatywna bizneswoman przyjeżdża do rodzinnego domu swojego chłopaka, by spędzić święta Bożego Narodzenia z jego ekscentrycznymi krewnymi i odkrywa jak bardzo nie pasuje do ich niezależnego stylu życia.

0.45 Szklana pułapka 2

**** – film akcji USA 1990

Reż. Renny Harlin, wyk. Bruce Willis

3.25 Nasz nowy dom

4.40 Disco gramy!

TVN

5.05 Jak to jest zrobione?

5.40 Uwaga!

5.55 Ukryta prawda

6.50 Kuchenne rewolucje

7.45 Dzień Dobry TVN

11.25 Bitwa o gości

12.30 *** Wonka – komedia USA/W. Bryt./Kanada 2023, reż. Paul King, wyk. Timothée Chalamet

14.50 Wspólne kołędowanie – najpiękniejsze polskie melodie – program muzyczny Polska

16.40 Listy do M.

*** – komedia Polska 2011

Reż. Miłty Okorn, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska, Tomasz Karolak

19.00 Fakty

19.45 Shrek Trzeci – film animowany USA 2007

21.35 Poskromienie złończy

*** – komedia romantyczna Polska 2022

Reż. Anna Wierczur-Bluszcz, wyk. Magdalena Lamparska, Mikołaj Roznerski, Piotr Cyrwus

Kaśka o złamanym sercu wraca na Podhale, aby zacząć życie od nowa po zawdzie miłosnym. Jej chytry brat usiłuje przekonać ją do sprzedaży ziemi, zatrudniając przystojnego nieznajomego.

23.55 Król życia

*** – komedia Polska 2015

Reż. Jerzy Zieliński, wyk. Robert Więckiewicz, Magdalena Popławska, Bartłomiej Topa

1.55 Anatomia piękna

2.45 MasterChef

3.50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (16)

4.35 Uwaga! – magazyn

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVN 7

6.05 Szkoła

8.50 Ukryta prawda

12.40 Wspólne kołędowanie

14.15 *** Mała księżniczka – film fantasy USA 1995

16.05 *** Niezwykłe święta Zoey – komediodr. USA 2021

18.05 Ekspres polarny – film anim. USA/Australia 2004

20.00 *** Miłość jest wszystkim – komedia rom. Polska 2018, reż. Michał Kwieciński, wyk. Olaf Lubaszenko

22.40 *** Jak przeżyć święta – komedia rom. USA 2004, reż. Mike Mitchell, wyk. Ben Affleck

0.35 *** Noce w Rodanthe – melodr. USA/Australia 2008

2.25 Żyjąc z potworem

TV 4

8.25 Bogaty dom – biedny dom

9.20 Hotel Transylwania – film anim.

11.00 *** Młody Mesjasz – dramat USA/Korea Pd. 2016

13.05 *** Powrót do przyszłości – film sf USA 1985

15.15 *** Powrót do przyszłości II – film USA 1989

17.25 *** Goście w Ameryce – komedia Fr./USA 2001

19.05 Policjantki i policjanci (1323)

20.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (950)

20.55 Sprawiedliwi. Trójmiasto (67)

21.55 *** Pierwszy człowiek – film biograf. USA/Jap./Chiny 2018

0.35 *** Szósty zmysł – thriller USA 1999

TVP Kultura

10.00 *** Niedźwiadek – film 1988

11.40 Rozświetlone Boże Narodzenie

12.40 Chłopi na nowo

13.00 Operacja Święty Mikołaj – film anim.

13.40 Pan Patyk – film anim.

14.15 *** Shalako – western 1968

16.15 *** Domek z kart – dr. USA/Wł. 1993

18.15 Kolędy na szlaku Kolberga

19.15 Wózka oczami Wilkonia 2000

*** Woząc panią Daisy – film USA 1989

21.50 Wieczór piąty – Pivniczne kolędy dla Herodów w Piwnicy pod Baranami

22.35 *** Wiek niewinności – dr. USA 1993

TVP Sport

8.20 Biatlon: PŚ w Annecy-Le Grand-Bornand

9.20 Spotkanie świąteczne

9.40 Koszykówka: Eliminacje MŚ mężczyzn: Holandia – Polska

11.35 Jeździectwo: Perlage CAVALIADA Tour

13.15 Oko w oko: Wywiad z Igą Świątek

13.45 Pełnosprawni

14.15 Lekkoatletyka: Halowe ME w Apeldoorn

16.30 Piłka nożna: Legendy na Śląskim w Chorzwie: Polska – Niemcy

18.25 Jeździectwo: Perlage CAVALIADA Tour

20.00 Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Litwa – Polska

22.00 Żużel: GP Danii w Wojens

TV Puls

8.25 *** Pięciogwiazdkowe święta – komedia rom. USA/Kan. 2020

9.55 *** Kajtęk Czarodziej – film Pol./Sł./Czechy 2023

11.45 *** Wesolych świąt – komedia USA 2006

13.35 *** Józef i Maryja – dramat Kan. 2016

15.10 *** Syn Boży – film USA 2014

18.00 *** Asterix i Obelix kontra Cezar – film Fr./Niem./Wł. 1999

20.00 *** Asterix i Obelix: Misja Kleopatry – komedia Fr./Niem./2002

22.10 *** To właśnie miłość – komedia rom. W. Bryt./Fr./USA 2003

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 25 Grudnia

DVB T TVP1 7.00 Msza święta 8.00 Płynie kolęda, polska kolęda... ze wszystkich stron 8.20 ★★★ Święta u Foxów – komedia USA 2023 10.00 ★★★ Pan zabawka – kom. Fr. 2022 11.55 Urbi et Orbi 12.45 Małuckiemu kolęduje Mała Armia Janosika 13.40 Kolędy pod Tatrami 14.10 Każdy ma swoje Betlejem – koncert kolęd w kaplicy w Kopalni Soli „Wieliczka” 16.05 Dziedzictwo (786) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? Święta w „M jak miłość”. Na cel charytatywny grają: Krzysztof Kwiatkowski, Iwona Rejzner, Arkadiusz Smoleński. 18.35 Płynie kolęda, polska kolęda... ze wszystkich stron – koncert 19.30 19.30 20.30 Rolnik szuka żony – reality show 21.35 Sprawa dla reportera 22.35 Red – komedia sensacyjna ★★★★ USA/Chiny 2010 Reż. Robert Schwentke, wyk. Bruce Willis, Mary-Louise Parker, Morgan Freeman Co robią byli agenci tajnych służb na emeryturze? Próbują przeżyć, kiedy ktoś chce się ich pozbyć. I oczywiście zemścić się. A jeśli to będą Bruce Willis, Morgan Freeman, Helen Mirren i John Malkovich, dobra zabawa jest murowana. 0.30 Świąteczna zorza – romans ★★★ USA/Kanada 2018	DVB T TVP 2 6.30 Orędzie abp Józefa Kupnego na Boże Narodzenie 6.40 ★★★ Uwierz w magię świąt – komedia USA/Kan. 2020 8.10 ★★★★★ Niania na święta – film USA/Kanada 2019 9.45 ★★★ Emma – komedia rom. W. Bryt./USA 1996 11.55 ★★★★★ Śniadanie u Tiffany’ego – komedia USA 1961 14.00 Familiada 14.35 Koło fortuny – teleturniej 15.15 Tak to leciało! – teleturniej 16.15 Kolędy pod Tatrami Wyk. m.in.: Natalia Kukulska, Basia Giewont, Mietek Szczesniak, Kamil Bednarek, Mateusz Ziółko i Ania Rusowicz. 17.15 25 lat miłości: Jubileusz „M jak miłość” – show 18.45 M jak miłość (1) – serial Polska 2000 19.35 Święta noc. Kolędy w stylu dawnych mistrzów z bazyliki Mariackiej w Krakowie 20.00 Żyć się chce – jubileusz Alicji Majewskiej i Włodzimierza Korcza 22.25 Uczciwy złodziej ★★★ – thriller USA 2020 Reż. Mark Williams, wyk. Liam Neeson, Kate Walsh, Robert Patrick 0.05 Teraz albo nigdy – komedia ★★★ romantyczna USA 2018 Reż. Peter Segal, wyk. Jennifer Lopez, Vanessa Hudgens 1.55 Córka trenera – dramat obycz. ★★★ czaj. Polska 2018 Reż. Łukasz Grzegorzek 3.30 Komedianci debiutanci ★★★★ – komediodramat Francja 2020 Reż. Emmanuel Courcol	DVB T Polsat 5.25 Telezakupy TV Okazje 5.55 Nowy dzień – magazyn 8.20 Magdazwiadka – film animowany USA 2009 8.50 ★★ Dawid i elfy – komedia USA/Polska 2021 11.15 ★★★ 101 dalmatyńczyków – komedia W. Bryt./USA 1996 13.30 ★★★★★ Opowieści z Narnii: Lew, czarownica i stara szafa – film fantasy USA/W. Bryt. 2005 16.30 Kevin sam w domu ★★★★ – komedia sensac. USA 1990 Reż. Chris Columbus, wyk. Macaulay Culkin, Joe Pesci, Daniel Stern 18.50 Wydarzenia 19.35 Kraina lodu. Przygoda Olafa – film animowany USA/Japonia 2017 Anna i Elsa postanowiły urządzić uroczystości świąteczne dla mieszkańców Arendelle. Gdy siostry zdają sobie sprawę, że nie mają rodzinnych tradycji, bałwan Olaf rusza im z pomocą. 19.55 Kraina lodu II – film animowany USA/Japonia 2019 Anna, Elsa, Kristoff, Sven i bałwanek Olaf opuszczają Arendelle. Wyruszają w niebezpieczną i niezwykłą podróż do źródeł starożytnych legend, by odkryć tajemnice magicznej mocy Elsy. 22.10 Holiday – komedia romantyczna USA 2006 Reż. Nancy Meyers, wyk. Cameron Diaz, Kate Winslet, Jude Law 1.05 Zły Mikołaj 2 – komedia ★★★ kryminalna USA 2016	DVB T TVN 5.15 Jak to jest zrobione? 5.40 Uwaga! 5.55 Batwheels 6.20 Mała Stopa – film animowany USA 2018 8.00 Dzień Dobry TVN 11.25 Autentyczni – talk show 12.15 ★★★ Fred Claus, brat świętego Mikołaja – komedia USA 2007 14.40 ★★★ Kogel-mogel – komedia Polska 1988, reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Ewa Kasprzyk, Zdzisław Wardejn 16.50 Listy do M. 2 – komedia ★★★ romantyczna Polska 2015 Reż. Maciej Dejczer, wyk. Piotr Adamczyk, Katarzyna Bujakiewicz, Agnieszka Dygant 19.00 Fakty 19.45 Mam talent pod choinkę – program rozrywkowy 21.35 Poskromienie złończycy 2 ★★ – komedia romantyczna Polska 2023 Reż. Filip Zylber, wyk. Magdalena Lamparska, Mikołaj Roznerski, Agata Turkot Miłość Kaśki i Patryka zostaje poddana próbie, bo oboje podejrzewają się nawzajem o niewierność. Jakby tego było mało, sąsiedzi wciąż wtrącają się w ich sprawę. 23.50 Mroczny Rycerz powstaje ★★★★ – film sensacyjny W. Bryt./USA 2012 Reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Tom Hardy, Gary Oldman 3.05 Autentyczni – talk show 3.50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (17) 4.35 Uwaga! – magazyn 4.50 Nauka jazdy	DVB T TVN 7 10.05 Bitwa o gości 11.05 ★★★★★ W krzywym zwierciadle: Witaj Święty Mikołaju! – kom. USA 1989 13.00 Wspólne kolędowanie – najpiękniejsze polskie melodie 14.40 Happy Feet: Tupot małych stóp – film anim. USA/Australia 2006 16.50 ★★★★★ Charlie i fabryka czekolady – film przygod. USA/W. Bryt. 2005 19.00 Hotel Paradise 20.00 ★★★★★ Vinci – komedia krym. Polska 2004, reż. Juliusz Machulski, wyk. Borys Szyz 22.25 ★★★★★ Ścigany – film sens. USA 1993 0.55 ★★★★★ Posejdon – film katastrof. USA 2006	DVB T TV 4 8.00 ★★★★★ Powrót do przyszłości – film sf USA 1985 10.10 ★★★ Piotruś Pan – film W. Bryt./USA/Australia/N. Zel. 2003 12.15 ★★★★★ Pan i władca: Na końcu świata – film USA 2003 15.00 ★★ Holmes i Watson – kom. USA/Kan. 2018 16.45 ★★★★★ Piąty element – film sf Fr. 1997 19.05 Policjantki i policjanci (1324) 20.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (951) 20.55 Sprawiedliwi. Trójięmiasto (68) 21.50 ★★★★★ Hidalgo – ocean ognia – film przyg. USA/Maroko 2004 0.20 ★★★★★ Pamięć absolutna – film sf USA/Meksyk 1990
DVB T TVP Kultura 9.00 ★★★★★ Lalka – dr. Pol. 1968 11.45 Giotto. Historia Zbawienia 12.40 Chłopi na nowo 13.00 ★★★★★ Gwiazda seryfa – western USA 1957 14.40 Koncert muzyki filmowej 15.40 ★★★★★ Bliskie spotkania trzeciego stopnia – film sf USA/W. Bryt. 1977 18.00 Kolędy Śląska 18.35 Grace Kelly – portret intymny 19.40 Kolędy z Mazowszem 20.00 ★★★★★ Boska Florence – kom. W. Bryt./USA/Fr. 2016 21.55 ★★★★★ Wózac panią Daisy – komediodr. USA 1989 23.40 ★★★★★ Billy Elliot – komediodr. 2000	DVB T TV Trwam 12.00 Uroczystość Narodzenia Pańskiego 12.30 Boże Narodzenie w Krainie Jezior 13.05 Życzenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła katolickiego w Polsce 13.30 Wataha pod Biało-Czerwoną na Kresach 14.10 Kolędy i pastorałki 14.25 Milczący Święty 15.00 Festiwal Dobra – Kolędy Maryi 17.30 Odpowiedzialni za Kościół 18.15 Rozmowy niedokończone19.45 Modlitwa z udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Tam, gdzie rodzi się Chrystus 22.00 Głos serca (88)	DVB T TVP Sport 11.05 Kanada lodem pachnąca 11.30 Koszykówka: ME mężczyzn: Słowenia – Polska 13.15 Zawody siłaczy: LM Strongman 14.10 Lekkoatletyka: Drużynowe ME – 1. Dywizja w Madrycie 16.25 Kolarstwo szosowe: ME w Ardèche i Drôme 17.15 Zagrajmy to po swojemu 18.00 Piłka nożna: ME kobiet: Polską – Dania 20.00 Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Polska – Holandia 22.00 Czy Amerykanie kochają piłkę nożną 22.35 Żużel: TAURON Indywidualne ME 0.30 Boks: K. Kuździeń – H. Kwapiśz	DVB T TV Puls 7.50 ★★ Józef i Maryja – dramat Kan. 2016 9.25 ★★ Wesolych świąt – kom. USA 2006 11.05 ★★★★★ Zakonnica w przebraniu – kom. USA 1992 13.00 ★★★★★ Zakonnica w przebraniu 2 – kom. USA 1993 15.20 ★★ W imię króla – film USA/Niemcy/Kan. 2007 17.40 ★★★★★ Hrabia Monte Christo – film USA/W. Bryt./Ir./Szwajc. 2002 20.00 ★★ Asterix na olimpiadzie – komedia Fr./Niemcy/Hiszp./Wł./Belg. 2008 22.15 ★★ Goście, goście 3: Rewolucja – komedia Fr./Belg./Czechy 2016		

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 26 Grudnia

DVB T TVP 1 7.00 Msza święta w Krakowie Łągownikach 7.55 Boże Narodzenie w Sankt Polten 8.25 Okrasa łamie przepisy 8.55 ★★★ Świąteczna rozgrywka – komedia USA 2023 10.30 ★★★★ O psie, który jeździł koleją – film Polska 2023 12.15 ★★★★ A właśnie, że tak! – komedia romantyczna USA 2007 14.00 ★★★★ Miś – komedia Polska 1980 16.05 Dziedzictwo (787) Po rozmowie z Pinar Yaman jest prawie pewien, że Nana nie kocha Nedima. Nana robi wszystko, żeby być wiarygodna. 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? Grają: Vincent Helbig, Pascal Brodnicki, Rodrigo Ibaez. 18.20 Kolędy pod Tatrami 18.35 Płynie kolęda, polska kolęda... ze wszystkich stron – koncert 19.30 19.30 20.30 Trzej muszkietierowie: D'Artagnan – film przygodowy Francja/Niemcy/Hiszpania/Belgia 2023 Reż. Martin Bourboulon, wyk. François Civil, Vincent Cassel, Romain Duris 22.40 Zołza – komedia Polska 2022 ★★★ Reż. Tomasz Konecki, wyk. Małgorzata Kożuchowska, Artur Żmijewski, Anna Dymna Bardzo niemila królowa scenariuszy dostaje lekcję życia od wymysłonej przez siebie pary bohaterów. 0.20 Święta u Foxów – komedia ★★★ USA 2023	DVB T TVP 2 5.25 ★★★★ Śniadanie u Tiffany’ego – kom. USA 1961 7.20 ★★★★ Królewska Gwiazdka z corgim – kom.rom. USA 2022 8.55 ★★ Gwiazdka z północnego nieba – film Kanada 2021 10.25 ★★★★ Jak uratować święta – komedia rom. USA 2023 12.10 ★★★ Miłość jak miód – komedia Polska 2024 14.00 Familiada – teleturniej 14.35 Koło fortuny – teleturniej 15.15 Postaw na milion W odcinku świątecznym zagrają dwie pary: Orson Hejnowicz _kucharz znany z programu „Górna polka smaku” z aktorką Michaliną Sosną oraz dziennikarka Katarzyna Dowbor i o. Michał Legan, paulin, szef Redakcji Katolickiej TVP. 16.20 Cudowny chłopak – dramat ★★★★ obyczaj. USA/Hongkong/Kanada 2017 Reż. Stephen Chbosky, wyk. Julia Roberts, Owen Wilson, Jacob Tremblay 18.20 Ślubne wojny – komedia ★★★ USA 2009 Reż. Gary Winick, wyk. Kate Hudson, Anne Hathaway, Kristen Johnston 20.00 Kuba Badach: Jazzy Christmas – koncert 22.00 Licencja na zabijanie ★★★ – film sensacyjny W. Bryt./Meksyk/USA 1989 Reż. John Glen, wyk. Timothy Dalton, Carey Lowell, Robert Davi 0.20 W imię prawdy – dramat ★★★ kryminalny USA 2016 1.55 Święta o smaku miłości ★★★ – komedia rom. USA 2021	DVB T Polsat 5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 10.55 ★★★★ Opowieści z Narnii: Lew, czarownica i stara szafa – film fantasy USA/W. Bryt. 2005 13.55 ★★★★ Święta last minute – komedia USA 2004, reż. Joe Roth, wyk. Tim Allen, Jamie Lee Curtis, Dan Aykroyd 16.10 Kraina lodu. Przygoda Olafa – film animowany USA/Japonia 2017 16.40 Kraina lodu II – film animowany USA/Japonia 2019 Druga część uwielbianego przez dzieci kinowego hitu. Anna, Elsa, Kristoff, Sven i bałwanek Olaf opuszczają królestwo Arendelle; wyruszają w niezwykłą podróż do źródeł starożytnych legend, by odkryć tajemnice magicznej mocy Elsy. 18.50 Wydarzenia 19.35 Epoka lodowcowa: Mamusia gwiazdka – film animowany USA/W. Bryt. 2011 19.55 Król Lew – film USA/W. ★★★★ Bryt./RPA 2019, wyk. Donald Glover, Beyoncé Knowles, James Earl Jones 22.25 Valerian i Miasto Tysiąca Planet – film fantasy Francja/Chiny/Belgia/Niemcy/Arabia Saudyjska/USA/Kanada/Katar 2017 Reż. Luc Besson, wyk. Dane DeHaan, Cara Delevingne, Clive Owen 1.30 To musi być miłość – kome-dia rom. Polska 2021	DVB T TVN 5.15 Jak to jest zrobione? 5.45 Uwaga! 6.00 Batwheels 6.30 Krowy na wypasie – film animowany 8.00 Dzień Dobry TVN 11.25 Autentyczni – talk show 12.10 ★★★ Galimatias, czyli kogel-mogel II – komedia Polska 1988, reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska 14.10 Wspólne kolędowanie – najpiękniejsze polskie melodie 15.00 Mam talent pod choinkę – program rozrywkowy 16.50 Listy do M. 3 – komedia ★★★ romantyczna Polska 2017 Reż. Tomasz Konecki, wyk. Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk 19.00 Fakty 19.45 Akademia pana Kleksa ★★★ – film fantasy Polska 2023 Reż. Maciej Kawulski, wyk. Tomasz Kot, Antonina Litwiński, Piotr Fronczewski 22.20 Mission: Impossibile – film ★★★★ sensacyjny USA 1996 Reż. Brian De Palma, wyk. Tom Cruise, Jon Voight, Emmanuelle Béart Tajna lista agentów jest stawką, o którą walczą najlepsi agenci CIA. Po serii tajemniczych zdarzeń przy życiu zostaje tylko jeden z nich, Ethan Hunt. Wówczas zaczyna się zabójcza rozgrywka. Podejrzewa się, że skoro przeżył, jest zdradczą winnym śmierci kolegów. 0.40 Green Book – film biograf. ★★★★ USA/Chiny 2018 3.00 Kuba Wojewódzki 3.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (18)	DVB T TVN 7 6.15 Szkoła 9.00 Ukryta prawda 9.55 Hotel Paradise 10.55 ★★★★ Narodziny – dramat USA 2006 13.00 ★★★★ Elf – komedia USA 2003 15.00 Happy Feet: Tupot małych stóp II – film anim. 2011 17.05 ★★★ Historia Kopciuszka – komedia USA/Kan. 2004, reż. Mark Rosman, wyk. Hilary Duff 19.00 Hotel Paradise 20.00 ★★★ Sabrina – komedia rom. USA/Niemcy 1995, reż. Sydney Pollack, wyk. Harrison Ford 22.35 ★★★★ Masz wiadomość – komedia USA 19980.55 ★★★ W starym, dobrym stylu – komedia krym. USA 2017	DVB T TV 4 7.55 ★★★ Wyspa piratów – film akcji USA/Fr./Wł./Niemcy 1995 10.10 ★★★★ Powrót do przyszłości II – film przygod. USA 1989 12.15 ★★★★ U-571 – dramat USA/Fr./Wł. 2000 14.30 ★★★★ Hidalgo – ocean ognia – film przygod. USA/Maroko 2004 17.00 ★★★★ Szósty zmysł – thriller USA 1999 19.05 Policjantki i policjanci (1325) 20.00 ★★★★ Czas wojny – dramat USA/Indie 2011, reż. Steven Spielberg, wyk. Jeremy Irvine 22.45 ★★★★ Pan i władca: Na końcu świata – film przygod. USA 2003 1.30 Love Island. Wyspa miłości	DVB T TVP Kultura 10.55 Cykl adwentowy 11.10 Słynny najazd niedźwiedzi na Sytylię 12.40 Chłopi na nowo 13.00 Grace Kelly – portret intymny 14.05 Koncert muzyki filmowej 15.20 ★★★★ Szarada – kom. USA 1963 17.25 Malarcki znak – świąteczny koncert Ireny Sanitor 18.35 Kolekcja 19.00 ★★★★ Pan od muzyki – dr. Fr./Szwajc./Niem. 2004 21.45 Amy Winehouse – Live at the Porchester Hall 22.45 ★★★★ Boska Florence – kom. W. Bryt./USA/Fr. 2016 0.40 Mama płacze deszczem	DVB T TV Trwam 12.20 Głos serca (88) 13.05 Koncert Kolęd Małej Armii Janosika 14.35 Drzwi do lasu 15.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia 15.20 Mocni w wierze 16.10 Natura obiektywnie 16.40 Wykłady z kongresu... 17.15 Życzenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła katolickiego w Polsce 17.30 Łączy nas historia 18.15 Żołnierze Niezłomnej Kościoła 19.30 Brat Franciszek 20.00 Informacje 20.20 Róźaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Kantata „Mędrzy świata” 22.00 „Narodziny nadziei” w Grajewie	DVB T TVP Sport 10.45 Plebiscyt na Sportowca Roku – sylwetki 10.50 Sportowe historie 11.20 Koszykówka: ME mężczyzn: Polska – Bośnia i Hercegowina 13.05 Zawody siłaczy: LM Strongman: Portugalia 14.00 Lekkoatletyka: MŚ w Tokio: Podsum. 16.10 Plebiscyt na Sportowca Roku – sylwetki 16.20 Skoki do wody: ME w Antalyi 17.30 Lubawka, skoki, ruina. Dekada (bez) nadziei 17.50 Piłka nożna: ME kobiet w Szwajcarii: Final. Anglia – Hiszpania 20.00 Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Malta – Polska	DVB T TV Puls 7.20 ★★★★ Paddington 2 – film W. Bryt./Fr. 2017 9.15 ★★★★ Syn Boży – film USA 2014 11.40 ★★★★ Zakonnica w przebraniu – kom. USA 1992 13.35 ★★★★ Asterix i Obelix kontra Cezar – film Fr./Niem./Wł. 1999 15.45 ★★★★ Asterix i Obelix: Misja Kleopatra – kom. Fr./Niem. 2002 17.55 ★★ Asterix na olimpiadzie – kom. Fr./Niem./Hiszp./Wł./Belg. 2008 20.00 ★★★ Mechanik: Prawo zemsty –film USA 2011 21.35 ★★★ Krwawy biznes – thriller Kan. 2015 23.50 ★★★★ Uniwersalny żołnierz – film USA 1992
---	---	---	---	---	--	---	---	--	--

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 27 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta **7.35** Rok w ogrodzie **8.00** Rok w ogrodzie extra **8.15** Pełnosprawni **8.40** Ranczo (42) **9.40** Komisarz Alex (58) **10.30** Ojciec Mateusz (32) **11.25** **★★★★** Fanfan Tulipan – film Francja 2003 **13.05** Nowa Zelandia, ziemie Nowego Świata **13.35** Święta noc. Kolędy w stylu dawnych mistrzów z bazyliki Mariackiej w Krakowie **14.25** Okrasa tamie przepisy

15.00 Maluickiemu kolęduje Mała Armia Janosika **15.50** Kolędy pod Tatrami **16.05** Dziedzictwo (788) Yaman jest coraz bliżej prawdy. Aby znaleźć potwierdzenie swoich podejrzeń, daje Nedimowi długopis z podsłuchem. **17.00** Teleexpress **17.35** Rolnik szuka żony W świątecznym odcinku „Rolnik szuka żony” spotkamy się z uczestnikami najnowszej oraz wybranych poprzednich edycji programu. Boże Narodzenie to wyjątkowy czas – pelen bliskości, rodzinnych spotkań i chwil sprzyjających refleksji. **18.40** Jaka to melodia? **19.30** **19.30** **19.55** Pytanie dnia **20.25** U Pana Boga w Królowym Moście (1) – serial kom. Polska 2025 **21.25** Nie czas umierać – film **★★★★** sens. W. Bryt./USA 2021 Reż. Cary Joji Fukunaga, wyk. Daniel Craig, Ana de Armas, Rami Malek **0.05** Red – komedia sensacyjna **★★★★** USA/Chiny 2010

TVP 2

5.25 Barwy szczęścia (3282, 3283) **6.35** M jak miłość (1899) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.45** Górna półka smaku – magazyn **12.20** **★★★★** Ślubne wojny – komedia USA 2009, reż. Gary Winick, wyk. Kate Hudson, Anne Hathaway, Kristen Johnston, Bryan Greenberg **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.15 Program rozrywkowy **17.15** Gwiazdka z Kupidynem **★★★★** – komedia romantyczna USA 2018 Reż. Siobhan Devine, wyk. Sarah Drew, Niall Matter, William Vaughan **18.40** Słowo na niedzielę: Św. Józef słuchający – program religijny **18.55** Rodzinka.pl (294, 295) – serial kom. Polska **20.00** Czy to już? – jubileusz Haliny Mlynkovej – koncert **20.55** U nas kolęda – Halina Mlynkova i Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” – koncert **22.00** Miszmasz, czyli Kogel Mogel 3 – komedia Polska 2019 Reż. Kordian Piwowarski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Zdzisław Wardejn, Ewa Kasprzyk **23.40** Uczciwy złodziej **★★★★** – thriller USA 2020 Reż. Mark Williams, wyk. Liam Neeson, Kate Walsh, Robert Patrick **1.20** Cudowny chłopak **★★★★** – dramat obyczaj. USA/Hong-kong/Kanada 2017

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.05** Epoka lodowcowa: Mamucia gwiazdka – film animowany USA/W. Bryt. 2011 **11.35** **★★★★** 101 dalmatyńczyków – komedia W. Bryt./USA 1996 **13.50** **★★★★** Evan Wszechmogący – komedia USA 2007, reż. Tom Shadyac

15.55 Holiday – komedia roman- **★★★★** tyczna USA 2006 Reż. Nancy Meyers, wyk. Cameron Diaz, Kate Winslet, Jude Law **18.50** Wydarzenia **19.15** Prezydenci i premierzy – program publicystyczny **19.55** Kabaret na żywo – program rozrywkowy Gwiazdą odcinka jest kabaret Nowaki w składzie: Adrianna Borek, Kamil Piróg i Tomasz Marciniak. Połączenie energii i kreatywności artystów tworzy nowatorską jakość na polskiej scenie kabaretowej. **22.15** Chłopaki nie płaczą **★★★★** – komedia Polska 2000 Reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura, Michał Miłowicz Młody, obiecujący skrzypek Kuba Brenner wplątuje się w porachunki gangsterskie. Wszyscy dlatego, że zgodził się pomóc nieśmiałemu przyjacielowi. **0.20** Parszywa dwunastka **★★★★** – film wojenny USA/W. Bryt. 1967 **3.40** Świat według Kiepskich

TVN

5.00 Nauka jazdy **5.25** Uwaga! **5.40** Batwheels **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Nusma”, Łębork – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Na Wspólnej (4136, 4137) – serial Polska **12.30** Anatomia piękna – serial dok. **13.30** **★★★★** Jack Frost – komedia USA 1998, reż. Troy Miller, wyk. Michael Keaton, Kelly Preston

15.40 Indiana Jones i Świątynia **★★★★** Zagłady – film przygodowy USA 1984 Reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford, Kate Capshaw, Ke Huy Quan **18.10** Autentyczni – talk show **19.00** Fakty **19.45** Listy do M. 4 **★★★★** – komedia Polska 2020 Reż. Patryk Yoka, wyk. Tomasz Karolak, Magdalena Boczarzka, Agnieszka Dygant **22.10** Zostańmy przyjaciółmi **★★★★** – komedia romantyczna USA/Niemcy/Kanada 2005 Reż. Roger Kumble, wyk. Ryan Reynolds, Amy Smart, Anna Faris Podczas jednej ze służbowych podróży samolot Chrisa Brandera ma awarię i ląduje w jego rodzinnym mieście. Od czasu jego ostatniej wizyty minęło 10 lat. Mężczyzna spotyka dawną miłość – Jamie. **0.10** Kursk – film sensacyjny **★★★★** Fr./Belgia/Luksemburg/USA/Rumunia/Kanada 2018 **2.25** Autentyczni – talk show **3.05** Szpital św. Anny (75)

TVN 7

7.20 New Looney Tunes **7.50** **★★★★** 8-bitowe Święta – komedia USA/Kan. 2021 **9.45** Bez kompleksów **10.45** Ukryta prawda **13.35** Zrobmy sobie dom **14.40** **★★★★** Mój przyjaciel delfin – film USA/Kan. 2011 **16.50** **★★★★** Vinci – komedia krym. Polska 2004 **19.00** Idź na całość **20.00** **★★★★** Super 8 – film sf USA 2011, reż. J.J. Abrams, wyk. Joel Courtney **22.20** **★★★★** Operacja „Deszcz” – film sf Australia 2020, reż. Luke Sparke, wyk. Dan Ewing **0.50** **★★★★** Ciche miejsce – horror USA 2018 **2.30** Żyjąc z potworem

TVP Kultura

8.05 G. F. Händel: Water Music & Music for the Royal Fireworks **9.20** Niepoprawny Belmondo **10.20** W krainie bogów – film anim. **12.30** Gregory Peck – aktor dżentelmen **13.35** Teraz najważniejsze jest tamto co było **14.05** **★★★★** Znachor – melod. Polska 1981 **16.25** Tamte lata, tamte dni **17.00** **★★★★** Świat cyrku – dr. USA 1964 **19.20** Dzień z życia artysty **20.00** **★★★★** Misja – dr. W. Bryt./Fr. 1986 **22.10** Marcin Masecki gra Warsa **23.25** **★★★★** Pan od muzyki – dr. Fr./Szwajc./Niemcy 2004

TVP Sport

9.35 Magazyn skrótów Ligi Mistrzów UEFA **13.05** Lekkoatletyka: ME do lat 23 w Bergen **14.50** Magazyn Tour de Pologne: Podsum. **16.35** Magazyn Tour de Pologne Women: Podsum. **17.30** Lekkoatletyka: Diamantowa Liga – Memorial Kamili Skolimowskiej w Chorzowie: 2. dzień na Stadionie Śląskim w Chorzowie **19.45** Zapowiedź Gali Mistrzów Sportu **20.55** Ring TVP Sport **22.00** Sportowy wieczór **22.40** Boks: Mateusz Masternak – Joel Tambwe **23.00** **0.55** Boks: Natasha Jonas – Lauren Price

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **6.50** Miodowe lata (30) **7.25** Galileo **11.05** #JesteśmyDlaDzieci **11.25** Miodowe lata (34) **12.00** Galileo **12.55** **★★★★** Królewskie święta – komedia USA 2017, reż. David DeCoteau, wyk. Tara Reid, Ingo Rademacher, Haley Pullos **14.35** Policjantki i policjanci (1315-1320) **20.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (948-951) – serial krym. Polska **23.35** Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy **1.30** STOP Drogówka **3.20** Interwencja **3.40** Lubię Disco! **4.30** Top 10 lista przebojów

TV Tram

12.20 Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka **12.50** Natura obiektywnie **13.30** Msza święta **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielnia niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Dom Paderewskiego w ojczyźnie **17.30** Przełamując bariery **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Manna z nieba **19.45** Modlitwa dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Głos serca (113)

TV Puls

5.30 Dzyur **5.45** Unforgettable: Zapisane w pamięci (46, 47) – serial krym. USA **7.15** Nash Bridges (38, 39) – serial sens. USA **9.00** Taki jest świat – magazyn **9.35** Lombard. Życie pod zastaw (382, 384, 386, 388, 390-394, 909-910) – serial obyczaj. Polska **20.00** **★★** Czarny pies – film sens. USA/W. Bryt./Fr./Niemcy/Jap. 1998 **21.50** **★★★★** Uprawdazona 3 – film sens. USA/Hiszp./Fr. 2014 **23.55** **★★★★** Kobiety mafii – film sens. Polska 2018 **2.45** Taki jest świat – magazyn

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 28 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta **8.00** Tydzień **8.30** Płynie kolęda, polska kolęda... ze wszystkich stron **8.55** **★★★★** Miś – komedia Polska 1980 **11.00** Komisarz Alex (270) **11.55** Między ziemią a niebem i Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Pielgrzymi Nadziei **13.05** Na granicy wymarcia – z dziczenie **13.45** **★★★★** Planeta singli – komedia rom. Polska 2016

16.05 Dziedzictwo (789) Yaman jest pewien, że Nedim ma współnika i próbuje odkryć jego tożsamość. Nana coraz gorzej znosi myśl o zbliżającym się ślubie, choć stara się tego nie okazywać. **17.00** Teleexpress **17.30** U Pana Boga w Królowym Moście (1) – serial kom. Polska 2025 **18.40** Jaka to melodia? **19.30** **19.30** **19.55** Pytanie dnia **20.25** U Pana Boga w Królowym Moście (2) – serial kom. Polska **21.20** Red 2 – komedia kryminalna **★★★★** USA/Francja/Kan./Rosja 2013 Reż. Dean Parisot, wyk. Bruce Willis, John Malkovich, Mary-Louise Parker Emerytowani tajni agenci muszą stawić czoła armii zamachowców. I nie tylko im... **23.15** Trzej muszkieterowie: **★★★★** D'Artagnan – film Fr./Niem./Hiszp./Belgia 2023 Reż. Martin Bourboulon, wyk. François Civil, Vincent Cassel, Romain Duris **1.20** Sprawdzamy

TVP 2

5.50 **★★★★** Mikołaj na sygnale 2. Zdażyć przed Wigilią – film obyczaj. Polska 2025 **6.55** Operacja zdrowie **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.25** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **12.00** Życ się chce – jubileusz Alicji Majewskiej i Włodzimierza Korcza – koncert **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Kobranocka – show **16.15** Tak to leciało! – teleturniej **17.10** U nas kolęda – Halina Mlynkova i Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” – koncert **18.10** „Człowiek z poczuciem” – benefis Jacka Fedorowicza – program rozrywkowy **19.05** Niepewne sytuacje – program rozrywkowy **19.20** Licencja na zabijanie **★★★★** – film sensacyjny W. Bryt./Meksyk/USA 1989 Reż. John Glen, wyk. Timothy Dalton, Carey Lowell, Robert Davi **21.40** Zawsze z Wami chciałbym być – 30 lat Ich Troje – koncert **22.55** Ile waży koń trojański? **★★★★** – komedia Polska 2008 Reż. Juliusz Machulski, wyk. Ilona Ostrowska, Maciej Marczewski, Robert Więckiewicz **1.00** Krucjata. Prawo serii (3) – serial krym. Polska 2020 **1.50** W imię prawdy – dramat **★★★★** kryminalny USA 2016 **3.25** Jak uratować święta **★★★★** – komedia romantyczna USA 2023

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **10.35** **★★★★** Święta last minute – komedia USA 2004 **12.40** **★★★★** Bruce Wszechmogący – komedia romantyczna USA 2003, reż. Tom Shadyac, wyk. Jim Carrey **14.50** **★★★★** Król Lew – film USA/W. Bryt./RPA 2019

17.25 Awantura o kasę – teleturniej **18.50** Wydarzenia **19.30** Państwo w państwie – program publicystyczny **20.00** Titanic – film katastroficzny **★★★★** USA/Meksyk 1997 Reż. James Cameron, wyk. Leonardo DiCaprio, Kate Winslet, Billy Zane Jeden z najsłynniejszych filmów w historii światowej kinematografii, nagrodzony 11 Oscarami, w tym dla najlepszego filmu. Jake i Rose, para młodych kochanków, którzy poznali się podczas, dziewiczego rejsu „niezatapialnego” transatlantyku „Titanic”. Nie dane im było jednak zaznać pełni szczęścia – gdy luksusowy liniowiec wpada na górę lodową, ich pełen pasji, płomienny romans przeradza się w mrozącą krew w żyłach walkę o przetrwanie. **0.10** Miłość w Seattle – melo- **★★★★** dramat USA/W. Bryt./Kanada 2009 **2.35** Świat według Kiepskich (514-516)

TVN

5.25 Uwaga! **5.40** Batwheels **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje: Warszawa – Piccownia – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Co za tydzień **12.00** Będzie pięknie – serial dok. **13.00** **★★★★** Kogel-mogel – komedia Polska 1988, reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Ewa Kasprzyk, Zdzisław Wardejn

15.10 Galimatias, czyli kogel-mo- **★★★★** gel II – komedia Polska 1988 Reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Dariusz Siatkowski, Katarzyna Łaniewska **17.20** Shrek Trzeci – film animowany USA 2007 **19.00** Fakty **19.35** Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich **19.45** Indiana Jones i ostatnia **★★★★** krucjata – film przygodowy USA/Włochy/Hispania/W. Bryt./Jordania 1989 Reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford, Sean Connery, Denholm Elliott Kolejna wyprawa Indiany Jonesa, tym razem w poszukiwaniu legendarnego Graala. Wcześniej słynny archeolog musi uratować z rąk nazistów swego ojca i odzyskać jego cenny notatnik... **22.20** Zły Mikołaj – komedia USA/ **★★★★** Niemcy 2003 Reż. Terry Zwigoff, wyk. Billy Bob Thornton, Tony Cox, Lauren Graham **0.10** Shazam! – film przygodowy **★★★★** USA/Kanada 2019

TVN 7

6.25 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **7.25** New Looney Tunes **7.50** Zrobmy sobie dom **8.50** Anatomia piękna **9.45** Miś **11.15** Ukryta prawda **14.05** Detektywi **16.00** **★★★★** Charlie i fabryka czekolady – film przyg. USA/W. Bryt. 2005 **18.15** Film o pszczołach – film anim. USA/Kan. 2007 **20.00** **★★★★** Jądro Ziemi – film sf W. Bryt./Fr./Wł./Niem./USA 2003, reż. Jon Amiel, wyk. Aaron Eckhart **22.45** **★★★★** Cry Macho – western USA 2021 **0.50** **★★★★** Dzień próby – film sens. USA 2001

TVP Kultura

11.05 Pan wzywał, Milordzie? (6) **12.00** **★★★★** Człowiek, który zdemoralizował Haldleyburg – film 1967 **12.45** Genesis – suma talentów **14.25** W poszukiwaniu dobrego filmu **15.00** **★★★★** Miss Potter – film W. Bryt./USA 2006 **16.35** Dobry tytuł **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.00** Serca wam się zgoją... **18.25** Magazyn muzyczny studia Gama **19.15** Młode panie i panowie bardzo mili **20.00** **★★★★** Młode strzelby – western USA 1988 **21.55** The Rolling Stones – Totally Stripped **23.35** Noworoczna noc

TVP Sport

9.50 Plebiscyt na Sportowca Roku – sylwetki **10.00** Futbol totalny **11.05** Zapowiedź Gali Mistrzów Sportu **12.15** Jakub Kochanowski **12.50** Lekkoatletyka: ME juniorów do lat 20 w Tampere: Podsum. **14.10** **(L)** Biegi narciarskie: PS – Tour de Ski w Toblach **16.20** Ring TVP Sport **17.30** Studio **17.55** **(L)** Hokej na lodzie: TAURON Puchar Polski: ECB Zagłębie Sosnowiec – GKS Katowice **20.40** Sportowy wieczór **21.15** Biegi narciarskie: PS – Tour de Ski w Toblach **22.35** Boks: M. Barrios – M. Pacquiao

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

★★★★ koniecznie **★★★★** zdecydowanie tak **★★★** możesz **★★** nie musisz **★** zdecydowanie nie **(L)** na żywo

Lapowiedział go papież Paweł III bullą „Laetare Ierusalem” („Raduj się Jerozolimol!”) z 19 listopada 1544 r., określając następujące cele przyszłego soboru. Były nimi: wyćpienie herezji, odnowienie dyscypliny kościelnej i poprawa obyczajów, oraz wprowadzenie zewnętrznego pokoju w całym Kościele. Słusznie zatem nazwano ten sobór „kontrereformacyjnym”.

Kierunek: Trydendum

Paweł II był tym papieżem, która który pierwszy zdał sobie sprawę z realnego rozłamu chrześcijaństwa w Europie. To za jego pontyfikatu działalność rozpoczęło Towarzystwo Jezusowe, czyli jezuita. I To on w Ratybonie, w 1541 r. zorganizował debatę, która miała zbliżyć katolików i protestantów. Wobec teologicznych rozbieżności rozmów spęły na niczym i spotkały się z dezaprobatą zarówno papieża, jak i Marcina Lutra.

Paweł III sięgnął więc po drastyczniejsze środki: w 1542 r. powołał Kongregację Kardynalskiej Świętej Rzymskiej Powszechnej Inkwizycji, która miała zajmować się m.in. rozpatrywaniem oskarżeń o przejście na protestantyzm. Ale co najważniejsze: zgodził się na zwołanie soboru powszechnego. Ten rozpocząć się miał w 1542 r., ale temu zamierzeniu przeszkodziła wojna, którą cesarz Karol V prowadził z Francją, wspierając niemieckich protestanckich książąt. Sobór ruszył więc trzy lata później.

Trydenty był wówczas siedmiotysięcznym miastem przynależnym terytorium państwa Karola V Habsburga, władcy Świętego Cesarstwa Rzymskiego. Malowniczo położony nad Adygą, z mnóstwem rzymskich zabytków i z kuchnią, o której już w XVI w. było głośno, dobrze nadawał się na miejsce dysput. Obywały się one w głównie w katedrze pw. św. Wigiłiusza (choć uroczysta inauguracja miała miejsce kilkaset metrów na wschód od katedry, w kościele pw. Świętej Trójcy), częściami zaś w Palazzo Pretorio. Purpuraci zakwaterowani byli głównie w Castello del Buonconsiglio, czyli rezydencji biskupów i w siedzibach okolicznej arystokracji.

Armia duchownych

Na inaugurację soboru największą hierarchów przybyło z Rzymu, blisko 180, 31 z Hiszpanii, 27 z Francji, ośmiu z Grecji (z zamorskich terytoriów weneckich), po trzech z Niderlandów, Portugalii, Węgier, Irlandii i z Polski (w 1563 r. kard. Stanisław Hozjusz został jednym z pięciu legatów papieskich na ostatnią sesję),

KLUCZOWY SOBÓR W HISTORII KOŚCIOŁA

W połowie grudnia 1545 r. w Trydencie rozpoczął się 19. Sobór Trydencki. Ten sobór powszechny zakończył się dopiero w 1563 roku. Zreformował i zmienił oblicze katolicyzmu na ponad 400 lat, aż do Soboru Watykańskiego II

Mariusz Grabowski

Sobór rozpoczęło w 1545 r. 66 uczestników kardynałów, arcybiskupów i generałów zakonnych

dwóch z Niemiec, po jednym z Czech, Chorwacji. Dominacja potężnych frakcji była więc sytuacją nieuniknioną.

W miarę, jak rosła liczba dostojników kościelnych przybywających na sobór, coraz wyraźniej w małym mieście, które ich gościło, dawały znać o sobie problemy z wyżywieniem i zakwaterowaniem. Sama tylko świta kard. Ercole Gonzagi, głównego legata papieskiego w końcowej fazie soboru, składała się z blisko 160 osób, zaś kard. Karol Gwisjusz przybył z 80 dworzanami.

Do tego dodać trzeba teologów i doradców, odwiedzających sobór arystokratów, i oczywiście posłów wielkich władców, którzy na pewno nie przybywali bez asysty. W końcowej fazie soboru wysłannik korony portugalskiej pojawił się w towarzystwie 80-osobowej świty. W tym czasie z powodu soboru liczba ludności miasta powiększyła się o ok. 2 tys. Obok wyżywienia i zakwaterowania dla wszystkich gości, miasto musiało też zapewnić obrok dla koni, na któ-

rych przybywali, co samo w sobie stanowiło poważny problem.

Dwie dekady obrad

Soborowe sesje odbywały się przez 18 lat, aż do 1563 r. Najpierw zostały przerwane przez wybuch epidemii tyfusu. Wznowiono je w maju 1551 r., już za rządów papieża Juliusza III i wtedy na obradach pojawili się również protestanci, choć nieliczni. Obrady przerwano ponownie niecały rok później ze względu na wznowienie wojny między Karolem V, a Francją i protestanckimi książętami.

Znów nastąpiła przerwa, tym razem dziesięcioletnia przerwa. Nie obradowano, ale historia na odcinku katolicko-reformacja przyspieszyła: w 1555 r. cesarz Karol V został zmuszony do podpisania pokoju w Augsburgu, który zrównywał w prawach katolików i zwolenników reformy. Cztery lata później, w styczniu 1559 r. kolejny papież - Paweł IV wprowadził w Kościele In-

dex librorum prohibitorum, czyli Indeks Ksiąg Zakazanych.

Obrady soborowe wznowiono w Trydencie w styczniu 1562 r., z inicjatywy papieża Piusa IV, a ostateczny ich koniec nastąpił w grudniu następnego roku. Co ciekawe, w obradach nie brali udziału papież, którzy pozostawali z ojcami soborowymi w stałym kontakcie korespondencyjnym.

„Katolicyzm trydencki”

W czasie 18 lat trwania soboru Kościół podjął ogromny wysiłek unowocześnienia swej struktury i uściślenia doktryny. Odciał się od poglądów głoszonych przez zwolenników reformacji i jasno sprecyzował swoje stanowisko w tej sprawie. Potwierdził np. istnienie siedmiu sakramentów, rzeczywistą obecność Chrystusa w Eucharystii, ujednolicił liturgię, nakazał wydanie Katechizmu Rzymskiego.

Ogromną wagę przywiązywano do podniesienia moral-

nego i intelektualnego poziomu duchownych. Zakazano nepotyzmu i kumulowania urzędów - biskup stał się osobą odpowiedzialną za duszpasterstwo na terenie własnej diecezji. Został także zobowiązany do przebywania na jej terenie, z wyjątkiem odbywania wizyt w Rzymie raz na pięć lat (wizyta ad limina apostolorum).

W drobiazgowy sposób uzgodniono zasady organizacji synodów diecezjalnych i prowincjonalnych. Zorganizowano także system seminariów duchownych, by przed rozpoczęciem posługi uzyskali odpowiednie wykształcenie. Nakazano także prowadzenie ksiąg metrykalnych i ujednolicono zasady udzielania ślubów. Zadbano też o rygorystyki sakralnej, w tym muzyki.

Co ciekawe, to w trzeciej fazie soboru, na sesjach od 17 do 25, odbywających się w latach 1562-1563, opracowano najważniejsze zasady, na których miała opierać się nauka i funkcjonowanie Kościoła katolickiego. Sobór na tyle umocnił katolicyzm, że stworzył rodzaj muru pomiędzy nim a protestantyzmem

„Wielka radość nasza”

„Nadszedł nareszcie dzień 3 grudnia, w którym sobór miał święte swoje sprawy ukończyć. Wspaniałe kazanie z tego powodu powiedział Hieronim Ragazzoni, biskup Nazjanceński, dając w nim obraz spełnionych czynności soboru. Niech nam wolno będzie, w skróceniu podać tu niektóre z niego wyjątki. »Większa zaiste byłaby dziś radość nasza, mówił mówca czcigodny, gdyby na tym okręcie, którym płyniemy, byli razem z nami i ci, z których przyczyny sobór został zwołany. Wszakże nie nasza w tym wina, bośmy i miasto ich niemieckie wybrali, i straży nie mieliśmy przy boku, by ich nie zrazić, i kondukt wolny udzielił im, i bardzo długo czekaliśmy tu na nich, a upominać i prosić ich nie ustawialiśmy, by do poznania prawdy zbliżyli się» - pisał o soborze ks. Antoni Bonifacy Brzeziński, XIX-wieczny badacz dziejów Kościoła, w swej „Historii Soboru Trydenckiego”

Dodajmy, że z powodu informacji o chorobie papieża postanowiono przyspieszyć zakończenie obrad, stąd dekrety ostatniej, 25. sesji, tworzone bez dysput na kongregacjach generalnych. Podano je zatem bezpośrednio pod głosowanie bez możliwości komentarza.

Zaplanowana nowa pobożność

Dzieło Soboru Trydenckiego dość szybko zaczęto

wdrażać w życie. W kolejnych latach konsekwentnie wprowadzano zmiany i reformy: w 1568 r. ogłoszono m.in. tekst brewiarza, mszału rzymskiego i zakaz łączenia dostojenstw kościelnych. W 1592 r. ogłoszono obowiązujący tekst Biblii, tzw. Wulgatę. Ostateczna interpretacja tekstu Pisma Świętego została zastrzeżona jedynie dla teologów.

Sobór miał także wpływ na życie społeczne. Wprowadzone reformy liturgiczne oraz doktrynalne zmieniły sposób, w jaki wierni praktykowali swoją wiarę. Uznawanie sakramentów za niezbędne do zbawienia wpłynęło na ich postrzeganie religii, a co za tym idzie na codzienne praktyki religijne. Do reform trydenckich trzeba przykładowo zaliczyć wprowadzenie obowiązkowej formy prawnej zawierania małżeństw.

Jednocześnie w kościele pojawiło się nowe pokolenie ludzi oddanych bez reszty idei przywracaniu wiodącej roli katolicyzmu oraz działalności misyjnej. Należeli do nich wspomniany już kard. Stanisław Hozjusz (1504-1579), czy późniejsi święci: Filip Neri (1515-1595), Karol Boromeusz (1538-1584) i Franciszek Salezy (1567-1622).

Sobór a polityka

Proces wcielania w życie uchwał trydenckich inicjowało oficjalne przyjęcie postanowień soborowych przez panujących oraz przez episkopat poszczególnych krajów. Narzędziem wprowadzania w życie kościołów lokalnych postanowień soboru były synody prowincjonalne i diecezjalne. Jednakże bez udziału władzy państwowej, od której zależały również nuncjatury, reformy nie mogłyby być wprowadzone w takim zakresie.

Jak bardzo było to trudne, widać na przykładzie Rzeczypospolitej. Biskupi i członkowie kapituł z pewną rezerwą przyjmowali dekrety o zakazie kumulacji beneficjów i obowiązku rezydencji, choć król Zygmunt August przyjął postanowienia soboru już w 1564 r. na sejmie w Parczewie.

Największe trudności z ich przyjęciem wystąpiły w metropolii gnieźnieńskiej. „Kilkakrotne próby zwołania synodu tej metropolii, podejmowane przez prymasa Jakuba Uchańskiego, nie powiodły się. Dopiero wstąpienie na tron Stefana Batorego stworzyło korzystniejszą sposobność do przyjęcia uchwał Tridentinum. Doszło do tego dopiero podczas synodu prymaccjalnego, odbytego 19 maja 1577 r. w Piotrkowie” - pisze ks. Janusz Gręźlikowski w tekście „Trydencka reforma i odnowa Kościoła”.

PYTANIA I ODPOWIEDZI SPECJALIŚCI ODPOWIADAJĄ NA NURTUJĄCE WAS PYTANIA

ROZGRZEWAJĄCE NAPARY

Jak sobie dodać energii w chłodny dzień?

Kiedy temperatura spada, dobrze jest mieć pod ręką sprawdzone, rozgrzewające napary. To prosty sposób, by podkreślić atmosferę rodzinnych spotkań i zadbać o komfort gości. Możesz przygotować je szybko, z ogólnodostępnych składników, a do tego łatwo dopasować intensywność smaku do własnych preferencji. Kiedy dopada cię nagły spadek energii, często sięgasz po kawę albo coś słodkiego. Tymczasem istnieje znacznie zdrowszy i bardziej naturalny sposób na odzyskanie wigoru – rozgrzewający napój, który pobudzi Cię od środka, a przy okazji poprawi nastrój i pomoże przetrwać chłodniejsze dni. Sekret jest

na przykład połączenie imbiru, kurkumy i cytryny, które doskonale współgrają ze sobą, tworząc aromatyczny, rozgrzewający i intensywnie pobudzający eliksir. Możesz traktować go jako poranny starter albo szybkie wsparcie w ciągu dnia, gdy czujesz, że twoja energia opada.

Jak zrobić rozgrzewający napój?

Oto przepis na chłodne dni: Składniki:

- 2 szklanki gorącej (ale nie wrzącej) wody,
- 2 plasterki świeżego imbiru lub 1 łyżeczka startego kłącza,
- 1 łyżeczka kurkumy,
- sok z 1/2 cytryny lub z pomarańczy,
- 1 łyżeczka miodu,
- szczypta pieprzu i szczypta kurkumy.

Sposób przygotowania:

- Na początku podgrzej wodę, tak aby była gorąca, ale nie wrząca. Możesz też ją zagotować i wystudzić do 80°C.

- Dodaj świeże plasterki imbiru i kurkumy, a następnie dokładnie wymieszaj.

- Następnie odstaw napój na 3–4 minuty, aby składniki uwolniły aromat.

- Dodaj sok z cytryny i miód.

Jeśli lubisz mocniejsze pobudzenie, dorzuć szczyptę świeżo mielonego pieprzu. Taki rozgrzewający napój wymieszaj i pij, kiedy jest jeszcze ciepły. Możesz zastanawiać się, dlaczego taki napój działa. To po prostu zestawienie łatwo dostępnych składników, które sprawiają, że krew szybciej płynie w żyłach. Imbir

rozgrzewa i łagodnie pobudza. Kurkuma dodaje energii i świetnie komponuje się z cytryną. Cytryna wnosi świeżość i lekki, orzeźwiający balans.

Miód naturalnie dosładza i łagodzi ostre nuty imbiru i pieprzu.

Taki napój nie tylko pomaga ci przetrwać spadki energetyczne, ale też świetnie rozgrzewa w zimne poranki. Polecamy wprowadzić go do swojej codziennej rutyny, a szybko poczujesz różnicę.

Rozmaryn, gruszka i imbir

Składniki:

- 1 litr wody,
- 1 dojrzała gruszka,

pokrojona w cienkie plasterki,

- 2–3 gałązki świeżego rozmarynu,

- 3–4 plasterki świeżego imbiru

- 1–2 łyżeczki miodu,

- 1 łyżka soku z cytryny.

Sposób przygotowania:

- Zagotuj wodę i odstaw na minutę, aby lekko przestygła.

- Do dzbanki włóż plasterki gruszki, imbiru i gałązki rozmarynu.

- Zalej składniki gorącą wodą.

- Odstaw na 10 minut pod przykryciem.

- Jeśli chcesz, dodaj miód lub sok z cytryny już po przelaniu naparu do kubków.

Podawaj napar w dużych kubkach, najlepiej z kilkoma plasterkami gruszki

na środku. To wygodna propozycja na rodzinne popołudnie, szczególnie gdy potrze-

bujesz szybkiego, aromatycznego napoju, który ociepli atmosferę.

Jak komponować własne mieszanki?

Stawiaj na połączenia, które dają wyraźne ciepło, znakomicie smakują zestawione ze sobą i mają przyjemny aromat. Wśród nich są korzenie i przyprawy takie jak imbir, cynamon i goździki. Korzystaj z aromatycznych ziół takich jak tymianek.

A do naparu dodawaj jabłka i pomarańcze. Zestawiaj je tak, by napar był nie tylko rozgrzewający, ale też smaczny i lekko słodki bez nadmiaru cukru.

Jeśli wolisz intensywniejszy aromat, dodaj więcej imbiru lub przed waniem wody delikatnie ugnieć rozmaryn. Napar przygotowany w większej ilości możesz przechowywać w termosie do 2–3 godzin.

Szczęśliwi ci, którzy mają z kim zjeść kolację

Gabriela Fedyk

redakcja@stronazdrowia.pl

Miliony dorosłych codziennie jedzą samotnie, nie zdając sobie sprawy, że to może negatywnie wpływać na ich zdrowie fizyczne i psychiczne.

Miliony dorosłych na całym świecie codziennie spożywają posiłki w samotności. Choć może się to wydawać wygodne, nowe badania pokazują, że samotne jedzenie może mieć poważne konsekwencje – szczególnie u osób starszych. Badania opublikowane w czasopiśmie *Appetite* dowodzą, że osoby jedzące w pojedynkę częściej mają nieodpowiednią dietę, tracą na wadze i szybciej stają się kruchymi w sensie fizycznym i psychicznym.

Naukowcy z Uniwersytetu Flinders w Australii przeanalizowali 24 badania dotyczące osób starszych jedzących samotnie w ciągu ostatnich 20 lat. Wyniki były jednoznaczne: „To dlatego osoby starsze stają się słabe fizycznie i psychicznie”.

Jak się okazuje, dorośli powyżej 65. roku życia, którzy jedli samotnie, rzadziej spożywali pełnowartościowe posiłki. Kobiety były szczególnie narażone na osteoporozę, a niedobory składników odżywczych kumulowały się z czasem.

Niedobory składników odżywczych również się kumulują. Badania wykazały, że osoby jedzące samotnie spożywały mniej białka, potasu, witaminy A i innych kluczowych składników odżywczych – czytamy w bada-

Osoby jedzące w pojedynkę częściej mają nieodpowiednią dietę, tracą na wadze i szybciej stają się kruchymi w sensie fizycznym i psychicznym. Szczególnie osoby starsze stają się słabsze i bardziej podatne na choroby, gdy jedzą posiłki same

niu. – Jedna z analiz wykazała, że im częściej osoby jadły samotnie, tym ich dzienne spożycie białka spadło z 58 do 51 gramów. Ta siedmiogramowa różnica może wydawać się niewielka, ale w perspektywie miesięcy i lat ma znaczenie dla utrzymania masy mięśniowej. Ekspert zalecają spożywanie pięciu porcji warzyw i owoców dziennie oraz 30 g białka, aby zachować zdrowie i równowagę. Badanie wykazało również, że osoby jedzące w towarzystwie chętniej wybierały świeże i pożywne produkty:

– Na Tajwanie mężczyźni jedzący samotnie jedli warzywa około dwóch razy dziennie, podczas gdy ci, którzy dzielili się posiłkami, jedli je prawie dwa i pół razy dziennie. Podobną różnicę zaobserwowano u kobiet.

Codziennie wspólne posiłki mogą znacząco zmniejszyć wątłość, poprawić odporność i dostarczyć niezbędnych składników odżywczych. Natomiast osoby starsze jedzące samotnie w Szwecji czterokrotnie częściej wybierały gotowe posiłki,

które zawierają więcej soli i cukru oraz podnoszą ciśnienie krwi.

Choć wielu z nas traktuje jedzenie jako codzienną rutynę, sposób, w jaki jemy, może mieć większe znaczenie, niż mogłoby się wydawać. U osób starszych samotne posiłki często stają się początkiem powolnych, ale poważnych zmian w zdrowiu.

Naukowcy ostrzegają:

– Kruchość to nie tylko uczucie słabości. To zespół chorób, w którym osoba traci

siłę, wytrzymałość i odporność. Gdy kruchość się rozwinie, osoby starsze stają się podatne na upadki, niepełnosprawność i utratę zdolności do samodzielnego życia.

Jedzenie w samotności powoduje nie tylko kruchość, ale i utratę wagi, co zwiększa ryzyko problemów zdrowotnych, a w konsekwencji – przedwczesnej śmierci.

Dla rodzin z rodzicami w podeszłym wieku lub samotnie mieszkającymi krewnymi przesłanie jest praktyczne. Regularne rodzinne obiady i spotkania przy lunchu mogą być równie ważne, jak to, co faktycznie jest na talerzu.

Ekspert podkreśla, że regularne posiłki ze starszymi bliskimi mogą być prostym sposobem na ochronę ich zdrowia i niezależności. Brak kontaktów społecznych podczas posiłków nie tylko osłabia ciało, ale i mózg. Izolacja zmniejsza stymulację intelektualną, co jest powiążane z ryzykiem demencji. W erze mediów społecznościowych coraz popularniejsze stają się tzw. mukbangi – filmy, w których osoby jedzą przed kamerą, często chodząc w interakcje z widzami. Dla osób samotnych może to być sposób na poczucie towarzysztwa podczas posiłku.

Psychologowie podkreślają jednak, że choć mukbang może poprawić nastrój i poczucie wspólnoty, nie zastąpi prawdziwego kontaktu społecznego ani korzyści płynących ze wspólnego jedzenia pełnowartościowych posiłków.

Jedzenie w samotności może prowadzić do utraty siły, kruchości, nieprawidłowego odżywiania, a nawet zwiększać ryzyko demencji.

Wspólne posiłki z rodziną, przyjaciółmi czy społecznością mogą poprawić zdrowie fizyczne i psychiczne, wzmocnić więzi i wspierać lepsze nawyki żywieniowe.

Mukbang może być ciekawym uzupełnieniem, ale nie zastąpi prawdziwej społecznej interakcji.

WAŻNE

Czy jesteś samotny?

Samotność to negatywny stan emocjonalny będący efektem postrzeganej izolacji.

Pojęcie samotności definiowane jest jako subiektywne odczucie związane z brakiem interakcji społecznych w połączeniu z określonymi czynnikami wewnętrznymi, które dotyczą osobowości.

Do oceny zjawiska służy skala poczucia samotności opracowana przez Uniwersytet Kalifornijski w Los Angeles (UCLA), w której wybiera się odpowiedź „rzadko lub nigdy”, „czasem” i „często” na trzy pytania:

- jak często odczuwasz brak towarzystwa?
- jak często czujesz się pomijany?
- jak często czujesz się odizolowany od innych?

